

**samen
goed voor
elkaar**

LOKAAL BELEIDSPLAN JEUGDHULP GEMEENTE BRUMMEN

De nieuwe gemeentelijke taken
op het gebied van hulp en ondersteuning aan jeugd

Gemeente Brummen, 1 september 2014

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	1
1.1 Aanleiding opstellen beleidsplan	3
1.2 Doel beleidsplan	5
1.3 Inbedding Lokaal Beleidsplan Jeugdhulp	5
1.4 Samenhang met Wmo 2015 en Participatiewet	6
1.5 Samenhang beleidsplan met andere lokale gemeentelijke taken	7
1.6 Regionale samenwerking	8
1.7 Aanpak	8
1.8 Looptijd beleidsplan 2 jaar	9
1.9 Leeswijzer	9
2. Analyse huidige situatie gemeente Brummen	11
2.1 Inleiding	11
2.2 Doelgroep en leeftijdsgrens	11
2.3 Omvang doelgroep decentralisatie jeugdzorg	11
2.4 Omvang aantallen cliënten	11
3. Wat willen we bereiken?	14
3.1 Inleiding	14
3.2 De 6 kaderstellende uitgangspunten	14
3.3 Visie op zorg en ondersteuning aan jeugd	15
3.4 Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en CJG4Kracht	16
3.5 Sociale kaart voor alle leeflijnen en domeinen	17
3.6 Versterken van het preventieve jeugdbeleid	17
3.7 Aanpak thuiszitters	18
3.8 Aandacht voor zorgmijders	18
3.9 Nazorg	18
3.10 Uitvoeringsagenda	19
4. Hoe gaan de inzet van passende hulp organiseren?	20
4.1 Inleiding	20
4.2 Wat zijn overige en individuele voorzieningen?	20
4.3 Toeleiding en toegang tot jeugdhulp en ondersteuning	21
4.3.1 Gemeentelijke toegang	22
4.3.2 Integrale Vroeghulp (IVH)	23
4.3.3 Gedwongen kader	24
4.3.4 Meldpunt spoedeisende zorg en crisishulp	25
4.3.5 Huisarts, medisch specialist en jeugdarts	25
4.4 Uitvoeringsagenda organiseren van de inzet van passende hulp	26
5. Samenwerking met het onderwijs	28
5.1 Inleiding	28
5.2 Passend Onderwijs	28
5.3 Primair onderwijs	29
5.4 Voortgezet onderwijs	31
5.5 Beroepsonderwijs	32
5.6 Passend onderwijs en herziening AWBZ	32
5.7 Uitvoeringsagenda samenwerking met het onderwijs	33
6. Cliënt en kwaliteit	34
6.1 De cliënt centraal	34
6.2 Inspraak, medezeggenschap en klachtregeling	34
6.3 Cliëntenparticipatie	34
6.4 Kwaliteitseisen, cliënttevredenheid en resultaat	34
6.5 Cliëntvertrouwenspersoon en cliëntondersteuning	35
6.6 Calamiteiten	35
6.7 Het landelijk wettelijk kader	36
6.8 Uitvoeringsagenda cliënt en kwaliteit	36

7.	Financiële middelen.....	37
7.1	Inleiding	37
7.2	Beschikbaar budget Jeugdhulp	37
7.3	Toedeling van de budgetten	38
7.4	Persoonsgebonden budget (PGB)	39
7.5	Risico's	39
7.6	Uitvoeringsagenda financiële middelen.....	40
8.	Monitoring en verantwoording	41
8.1	Rol van de gemeente	41
8.2	Monitoringssysteem.....	41
8.3	Beleidsinformatie	42
8.4	Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV)	42
8.5	Privacy	42
8.6	Uitvoeringsagenda monitoring en verantwoording	42
Bijlage 1	Vervolgstappen decentralisatie jeugdzorg	43
Bijlage 2	Lijst afkortingen.....	44

1. Inleiding

1.1 Aanleiding opstellen beleidsplan

Alle kinderen hebben het recht gezond en veilig te kunnen opgroeien en zich te ontwikkelen tot burgers die naar vermogen volwaardig participeren in onze samenleving. Ouders hebben hierin de belangrijkste bijdrage. Ook de overheid heeft een grote verantwoordelijkheid, zeker wanneer extra zorg en ondersteuning of zelfs bescherming van kinderen nodig is.

Vernieuwing van het jeugdzorgstelsel is nodig

In 2009 en 2010 is de huidige Wet op de Jeugdzorg geëvalueerd en zijn de belangrijkste tekortkomingen van het huidige stelsel in beeld gebracht. De conclusie was dat het jeugdzorgstelsel leidt tot te snelle toeleiding naar gespecialiseerde (en dus dure) zorg in plaats van versterking van de eigen kracht van gezinnen en normalisatie van veelvoorkomende problematiek. Daardoor krijgen kinderen en gezinnen niet tijdig de juiste zorg, stijgen de kosten voor het jeugdzorgstelsel aanhoudend en wordt de zorg voor de jeugd onbetaalbaar als er geen structurele wijzigingen worden doorgevoerd.

Hoofddoelen vernieuwing

De hoofddoelen van de stelselwijziging zijn eerdere ondersteuning, zorg op maat, stimuleren van eigen kracht en betere samenwerking rond jeugdigen en gezinnen. Dit is vastgelegd in de nieuwe Jeugdwet. Met de invoering van de Jeugdwet vervalt de indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg en het CIZ.

Reden overdracht van taken naar gemeenten per 1 januari 2015

Gemeenten worden verantwoordelijk voor alle vormen van hulp aan jeugd. De jeugddetentie blijft onder verantwoordelijkheid van het Rijk. De huidige Wet op de Jeugdzorg vervalt. De taken uit deze wet worden, samen met een aantal taken uit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Zorgverzekeringswet (Zvw) ondergebracht in de nieuwe Jeugdwet. Hiermee worden gemeenten zowel bestuurlijk als financieel verantwoordelijk voor de uitvoering van jeugdhulp.

De hoofdgedachte achter de nieuwe Jeugdwet is dat door de decentralisatie van de jeugdhulp gemeenten een regierol kunnen vervullen, dat zij integraal beleid ontwikkelen afgestemd op de lokale situatie en dat daardoor de kwaliteit van de jeugdhulp door het leveren van maatwerk aan jeugdigen en/of hun ouders zal verbeteren. Ook kan meer worden uitgegaan van de mogelijkheden en de behoeften van de individuele jeugdigen en hun ouders. Van gemeenten wordt niet alleen verwacht dat zij preventieve dienstverlening, begeleiding, ondersteuning, persoonlijke verzorging en ambulante hulp intensiveren maar deze ook laagdrempelig voor cliënten organiseren. Complexere (en duurdere) zorg en behandeling blijven eveneens beschikbaar, maar het streven is om door een grotere focus op preventie en versterking van de 1e lijn/de voorkant, het voortdurend toenemend beroep daarop door jeugdigen en ouders terug te dringen.

Transitie en transformatie van taken

Er is dus niet alleen sprake van een transitie (overdracht) van taken richting gemeente, maar ook van een transformatie (vernieuwing). De decentralisatie van de jeugdzorg moet leiden tot zorginhoudelijke vernieuwing en daarmee tot vereenvoudiging en herinrichting van het stelsel op de jeugdzorg.

Omslag van wettelijk recht op zorg naar voorzieningenplicht voor gemeenten

In plaats van een stelsel gebaseerd op een wettelijk recht op zorg (aanspraak) wordt een omslag gemaakt naar een stelsel op basis van een voorzieningenplicht voor gemeenten (voorziening). Dit is in lijn met de manier waarop dat eerder is gebeurd met de Wmo. De wettelijke aanspraken op jeugdzorg, jeugd-ggz en AWBZ voorzieningen worden hierbij vervangen door een voorzieningenplicht waarvan de aard en omvang in beginsel door de gemeente worden bepaald (maatwerk).

Gemeenten al verantwoordelijk voor preventief jeugdbeleid

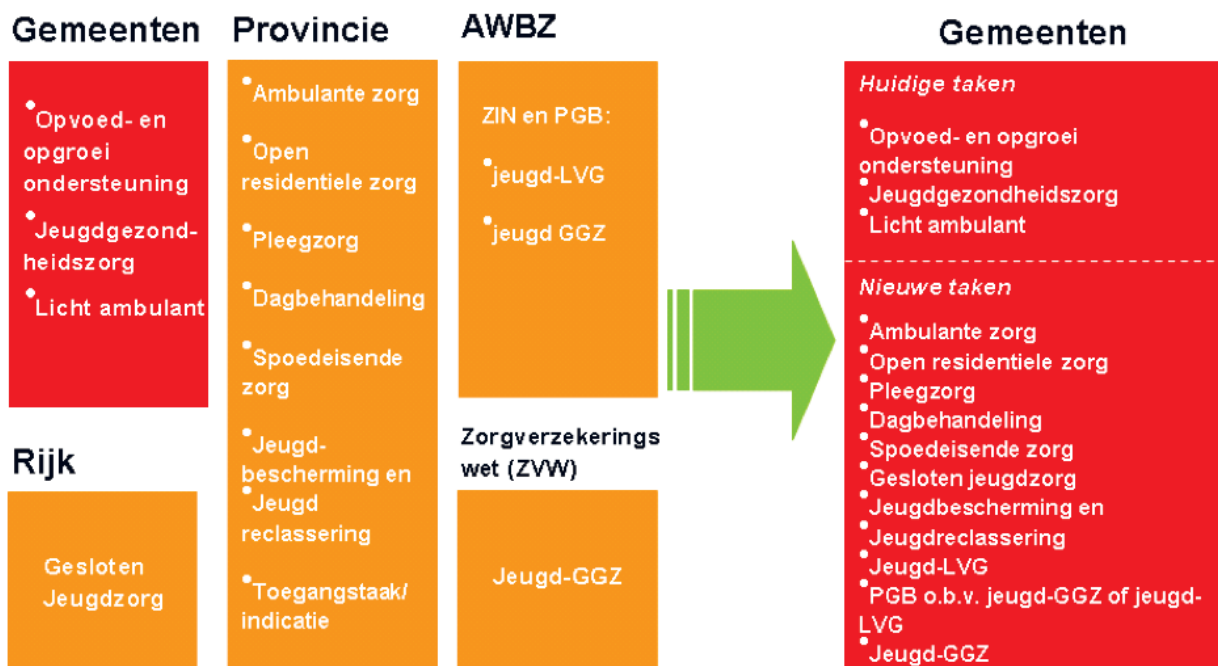
Als gemeente zijn we al verantwoordelijk voor het preventieve jeugdbeleid (informatie, advies en signalering), licht ambulante hulpverlening en jeugdgezondheidszorg. Deze taken zijn vanaf 2010 ondergebracht in het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Met de transitie van de jeugdzorg wordt dus de scheidslijn tussen preventieve en geïndiceerde jeugdzorg verlaten. Gemeenten worden verantwoordelijk voor het brede scala van preventie en jeugdhulp.

Nieuwe taken vanaf 1-1-2015:

Kinderen, jeugdigen en hun ouders die advies, ondersteuning, begeleiding, persoonlijke verzorging, hulpverlening en/of behandeling nodig hebben, moeten kunnen rekenen op een kwalitatief en kwantitatief toereikend preventie- en jeugdhulpaanbod.

Met de invoering van de Jeugdwet komen de volgende taken naar de gemeente toe: de geïndiceerde jeugdzorg (waaronder advies- en meldpunt kindermishandeling, kindertelefoon, ambulante en residentiële zorg en pleegzorg); gesloten jeugdzorg (jeugdzorgplus); jeugdbescherming; jeugdreclassering, de zorg voor licht verstandelijk beperkten (jeugd LVB) en jeugd GGZ.

Een overzicht van de overheveling van taken naar de gemeente¹:

Rapportage Parlementaire Werkgroep Toekomstverkenning Jeugdzorg 2010 'Perspectief voor jeugd en gezin 2010', regeerakkoord 2011

¹ Gebruikte afkortingen: AWBZ Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten; GGZ Geestelijke Gezondheidszorg; LVG Licht verstandelijk beperkt; PGB Persoonsgebonden budget; ZIN Zorg in natura.

1.2 Doel beleidsplan

Het lokale beleidsplan kent de volgende doelstellingen:

- Het beschrijven van de doelen die we als gemeente willen bereiken, in samenhang met de aanpak van de overige decentralisaties binnen het sociaal domein.
- Het beschrijven van de wijze waarop we de zorg voor jeugdigen willen organiseren.
- Het bepalen van de middelen die wij hiervoor in gaan zetten.
- Het beschrijven van de rol van de gemeente. Hoe vullen we het opdrachtgeverschap in.
- Inwoners kunnen met behulp van het beleidsplan zich een beeld vormen van de het beleid, de beschikbare voorzieningen en de toegang daartoe.

1.3 Inbedding Lokaal Beleidsplan Jeugdhulp

De eerder vastgestelde lokale en regionale kadernotitie vormen samen met het integraal beleidskader en de beleidsnota inkoop de basis voor het nu voorliggende lokale beleidsplan.

1.3.1 Inbedding lokaal

Relatie met Integraal Beleidskader 3 Decentralisaties, de Lokale Kadernotitie Decentralisatie Jeugdzorg gemeente Brummen en de notitie Lokale Structuur 3 Decentralisaties Gemeente Brummen

Integraal Beleidskader 3 Decentralisaties (januari 2014)

De transitie en transformatie van de jeugdzorg is één van de drie grote opgaven voor gemeenten binnen het sociale domein, naast de decentralisatie van de taken rond Maatschappelijke Ondersteuning en Arbeidsparticipatie. De gemeente Brummen pakt de voorbereiding en uitvoering van de nieuwe taken binnen het Sociale Domein in samenhang op, om tot een integrale aanpak te komen. De visie en uitgangspunten bij de aanpak zijn beschreven in het Integraal beleidskader 3 Decentralisaties gemeente Brummen.

Lokale Kadernotitie Decentralisatie Jeugdzorg (maart 2014)

De lokale kadernotitie is een nadere uitwerking van het Integrale Beleidskader 3 Decentralisaties (INT13.2519). In de notitie zijn de visie en specifieke uitgangspunten beschreven, die leidend zijn voor de voorbereiding en uitvoering van de lokale taken rondom de decentralisatie jeugdzorg. De lokale kadernotitie sluit aan op de Regionale Kadernotitie Jeugd. De overdracht en vernieuwing van de jeugdzorg is een omvangrijke en complexe operatie. In de kadernotitie wordt daarom op hoofdlijnen nader ingegaan/ingezoomd op de specifieke jeugdzorgtaken, rekening houdend met de integrale aanpak voor de 3 decentralisaties.

Notitie Lokale Structuur 3 Decentralisaties Gemeente Brummen (juni 2014)

In deze notitie worden de contouren beschreven waarop de gemeente Brummen toeleiding naar en toegang tot zorg en ondersteuning wil organiseren en is daarmee onlosmakelijk verbonden met dit beleidsplan.

1.3.2 Inbedding regionaal

Relatie met regionale startnotitie, regionaal transitiearrangement, regionale kadernotitie, regionale beleidsnota inkoop jeugd en regionale uitvoeringsnota Jeugd

Startnotitie regionale samenwerking (maart 2013)

De gemeente Brummen werkt op het gebied van jeugdzorg samen met de gemeenten Voorst, Apeldoorn, Epe, Hattem, Heerde, Zutphen en Lochem (samen regio Oost-Veluwe/Midden IJssel). In dit regionale verband is ter voorbereiding van de nieuwe taken een startnotitie opgesteld. In deze notitie is aangegeven op welke wijze regionaal wordt samengewerkt en tot welke resultaten dit moet leiden. Na de zomer is gezamenlijk een regionaal transitiearrangement en vervolgens een regionale kadernotitie opgesteld.

Regionaal transitiearrangement (november 2013)

Ter voorbereiding van de decentralisatie heeft de gemeente Brummen samen met de 7 andere gemeenten een regionaal transitiearrangement (RTA) opgesteld. Aanleiding hiervoor was een bestuurlijke afspraak tussen Rijk/IPO/VNG. In het RTA zijn regionale (proces)afspraken vastgelegd over de continuïteit van zorg in de overgang (transitie) naar het nieuwe stelsel en over de wijze waarop we vorm willen geven aan de vernieuwing (transformatie).

Regionale kadernotitie (maart 2014)

De regionale kadernotitie 'Samen sterk voor onze jeugd' beschrijft op hoofdlijnen hoe de gemeenten in de regio Oost-Veluwe/Midden IJssel vanaf 2015 de bovenlokale vormen van zorg en ondersteuning aan jeugd vorm gaan geven. Het gaat hierbij om jeugdbescherming, jeugdreclassering, Advies en Meldpunt Kindermishandeling, specialistische zorg en jeugdzorgplus.

Regionale Beleidsnota Inkoop Jeugd (juni 2014)

De Regionale Beleidsnota Inkoop Jeugd omvat de uitgangspunten en beleidskeuzes die nodig zijn om het inkoopproces individuele voorzieningen voor jeugd gezamenlijk voor te bereiden en te starten.

Regionale Uitvoeringsnota Zorg voor Jeugd 2015 - 2016

In deze nota worden de eerder vastgestelde regionale kaders nader ingevuld en wordt het beleid op het terrein van de zorg voor jeugd voor de bovenlokale vormen van zorg voor de komende twee jaren beschreven.

Het Lokaal Beleidsplan Jeugdhulp wordt gelijktijdig met de Regionale Uitvoeringsnota Jeugd op 16 oktober ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. Samen geven ze een compleet beeld hoe de gemeente Brummen in het nieuwe stelsel de ondersteuning en zorg aan jeugd wil inrichten.

1.4 Samenhang met Wmo 2015 en Participatiewet

Wmo

Met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) moeten gemeenten ervoor zorgen dat volwassenen met een somatische aandoening, een verstandelijke, lichamelijke en/of zintuiglijke beperking en/of een psychiatrische aandoening kunnen meedoen in de samenleving. Het wetsvoorstel Wmo 2015 is een uitbreiding van de bestaande Wmo. Per 2015 gaan extramurale begeleiding (inclusief dagbesteding) en kortdurend verblijf voor volwassenen van de AWBZ over naar de Wmo. Jongeren die op deze vormen van ondersteuning zijn aangewezen, kunnen daarvoor vanaf 18 jaar een beroep doen op de Wmo. De gemeente toetst en beslist welke ondersteuning iemand krijgt op grond van deze wet. Cliëntondersteuning valt per 1 januari 2015 ook onder de Wmo en geldt voor alle jeugdigen, dus óók onder 18 jaar, en hun ouders.

Participatiewet

Iedereen die in staat is om te werken maar ondersteuning nodig heeft bij het verdienen van een inkomen en bij het vinden van werk, valt onder deze wet en daarmee onder verantwoordelijkheid van de gemeente Brummen. De Participatiewet voegt daartoe de "oude" Wet werk en bijstand (Wwb) en delen van de Wet werk en arbeidsondersteuning jonggehandicapten (Wajong) en de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) samen.

De Wajong is vanaf 2015 alleen nog maar toegankelijk voor mensen die volledig arbeidsongeschikt zijn en dit gedurende hun gehele leven zullen blijven. Wie met de juiste en passende ondersteuning wel bij een (reguliere) werkgever kan werken, komt niet meer in aanmerking voor de Wajong en vormt daarmee een nieuwe doelgroep voor de gemeente Brummen.

De instroom in Wsw sluit per 2015 volledig. Er kunnen vanaf dan geen mensen meer in deze regeling. Mensen met beperkingen die eerder in de Wsw zouden komen, vallen vanaf 2015 onder de Participatiewet.

De rechten en plichten van inwoners uit Brummen die voor 2015 in de Wsw zijn gekomen, blijven wel in stand; zij behouden hun dienstbetrekking en bestaande CAO-rechten. Mensen op de wachtlijst voor de Wsw vallen wél onder de nieuwe Participatiewet.

1.5 Samenhang beleidsplan met andere lokale gemeentelijke taken

Het beleidsplan Jeugdhulp heeft raakvlakken met taken die op dit moment door het CJG worden uitgevoerd. Dit zijn het preventieve jeugdbeleid (informatie, advies en signalering), toeleiding naar hulp, licht ambulante hulpverlening en coördinatie van zorg en jeugdgezondheidszorg. Daarnaast hangt het beleidsplan samen met de invoering van het (Passend) onderwijs; de aanpak thuiszitters, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en de taken op het gebied van jeugdbeleid, sportbeleid, veiligheid, werk- en inkomen en minimabeleid.

Huidige taken Centrum voor Jeugd en Gezin blijven bestaan, de taken worden vanaf 1 januari 2015 anders georganiseerd

Vanaf 1 januari zijn we als gemeente verantwoordelijk voor preventie en jeugdhulp. Omdat gemeente Brummen ervoor kiest om preventieve taken, de toeleiding en toegang tot zorg en ondersteuning 3D breed in te richten gaat het CJG als zodanig verdwijnen. De taken blijven bestaan maar worden geïntegreerd in lokale 3D brede structuur voor zorg en ondersteuning in de gemeente Brummen. De contouren van deze nieuwe lokale structuur zijn beschreven in de notitie lokale integrale structuur. De notitie is als bijlage bij deze beleidsplan gevoegd. De contouren worden in de tweede helft van het jaar nader uitgewerkt.

Het bestaande preventieve jeugdbeleid wordt versterkt

Het preventieve jeugdbeleid is erop gericht om problemen en stoornissen te voorkomen, dan wel deze vroeg te signaleren en bestaat uit versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen, kinderopvang en peuterspeelzalen; het bevorderen van de opvoedvaardigheden van ouders en het bevorderen van de veiligheid van jeugdigen in de opvoedsituatie waarin deze opgroeien.

Basistakenpakket jeugdgezondheidszorg wordt gemoderniseerd maar verandert niet ingrijpend

De gemeente blijft verantwoordelijk voor de uitvoering van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) op grond van de wet Publieke Gezondheid. De volgende taken van de JGZ blijven behouden in het basistakenpakket: alle kinderen in beeld houden, monitoren en signaleren, screenen, vaccineren, inschatten zorgbehoefte en tijdig hulp inschakelen. Er komt meer aandacht voor: versterken van de eigen kracht van ouders en jongeren en normaliseren, samenwerken, toeleiden tot zorg en adviseren ten behoeve van collectieve maatregelen. Het uitvoeren van specifieke programma's, interventies en maatregelen wordt geen onderdeel van het basispakket JGZ. Dit zogeheten 'maatwerkgedeelte', gaat over naar de Jeugdwet en kan aangeboden worden in het kader van preventie dan wel jeugdhulp, afhankelijk van de aard, inhoud en zwaarte. Gelet op de verwijfsbevoegdheid van de jeugdarts gaan we de jeugdarts en jeugdverpleegkundigen, die het basistakenpakket voor gemeenten uitvoeren, betrekken bij de inrichting van de toeleiding naar jeugdhulpvoorzieningen.

Huidige samenwerking met het onderwijs en samenhang met invoering (passend) onderwijs

Op het gebied van aanpak uitvoering leerplicht, aanpak thuiszitters, leerlingenvervoer, onderwijshuisvesting en in het CJG werken we al nauw samen met het onderwijs. In augustus 2014 wordt de zorgplicht voor scholen ingevoerd. Scholen hebben dan de plicht om ieder kind op zijn eigen niveau en in zijn eigen omgeving onderwijs aan te bieden. Zorg die niet door de school zelf geleverd kan worden, kan wellicht door een naburige school worden geleverd. Zorg die buiten de leerplandoelen van de scholen valt, wordt aanvullend door de gemeente geleverd. Dit betekent dat de transitie Jeugdzorg grote raakvlakken heeft met de invoering van het passend onderwijs. De samenwerking tussen gemeenten en onderwijs wordt nog belangrijker. Er bestond al overleg tussen gemeenten en samenwerkingsverbanden van schoolbesturen. Dit najaar is zowel voor het primair als het voortgezet onderwijs een op overeenstemming gericht overleg (OOGO) opgericht om de wederzijdse plannen op elkaar af te stemmen. De gemeente Brummen voert voor het primair onderwijs overleg met het samenwerkingsverband IJssel/Berkel. Voor het voortgezet onderwijs zijn wij aangesloten bij het samenwerkingsverband Zutphen en omstreken. In hoofdstuk 5 gaan wij nader in op de samenwerking met het onderwijs.

Relatie met bestaand sociaal beleid

Binnen het sociale beleid zal via sport-, gezondheids- en alcoholmatigingsbeleid worden ingezet op preventie. Daarnaast zal met het jeugdbeleid worden ingezet op voldoende jeugdvoorzieningen voor de verschillende leeftijdsgroepen in de verschillende kernen. Met aanpalend beleid kan gestimuleerd

worden dat kinderen meedoen in de samenleving (leeftijd 3). Het gaat daarbij bijvoorbeeld vooral om jeugdbeleid, sportbeleid en minimabeleid.

Relatie met huidige taken op het gebied van veiligheid

Dit betreft o.a. het terugdringen van overlast door individuele jeugdigen en jeugdgroepen en het doen afnemen van jeugdcriminaliteit². Hierbinnen vallen thema's als jeugdoverlast, jeugdgroepen, jeugdcriminaliteit, uitgaansgeweld, alcohol en drugsgebruik, veiligheid in en om de school. De gemeente werkt voor deze thema's nauw samen met politie. Andere belangrijke partners op het gebied van Jeugd en Veiligheid zijn, Bureau Jeugd zorg (BJZ), Leerplicht, Halt, Tactus, de jongerenwerker van de SWB en het Veiligheidshuis NOG (Noord- en Oost- Gelderland) met bijvoorbeeld de aanpak van jeugdige veelplegers, stelselmatige overlastplegers en jeugdgroepen. Daarnaast wordt samengewerkt met justitiepartners zoals de Raad voor de Kinderbescherming, HALT en de Reclassering, bij een opgelegde maatregel.

Binnen het Veiligheidshuis NOG hebben we samen met de gemeenten Lochem, Voorst en Zutphen afspraken gemaakt over jeugd en veiligheid en de aanpak daarvan. Onderwerpen die hierbij aan bod komen zijn:

- Aanpak jeugdoverlast en gebruik van de shortlistmethodiek van Beke om jeugdgroepen in beeld te brengen;
- Aanpak jeugdcriminaliteit;
- Aanpak Jeugd, alcohol en drugs: alcoholmatigingsbeleid, HALT leerstraf, boete of kanskaart
- Aanpak seksuele uitbuiting en jeugdprostitutie, aanpak loverboys.

1.6 Regionale samenwerking

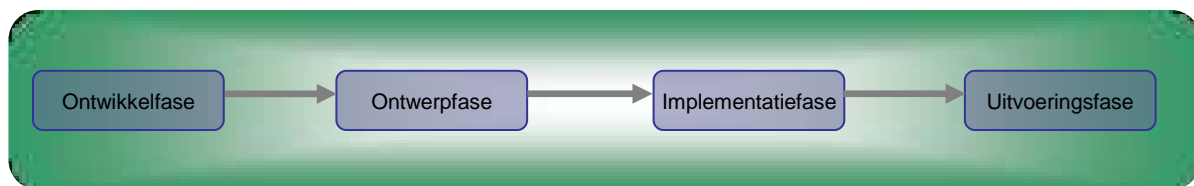
Samenwerking binnen de regio Midden-IJssel/Oost -Veluwe

We werken regionaal samen voor wat betreft de voorbereiding van de decentralisatie jeugdzorg m.b.t. de bovenlokale taken. We nemen deel aan een regionale projectorganisatie. We bereiden de taken samen voor, wisselen kennis uit en bereiden beleid en inkoop van bovenlokale zorgvormen samen voor. De regionale samenwerking heeft tot nu toe geresulteerd in een regionale startnotitie, kadernotitie, beleidsnota inkoop jeugd, een concept-raamovereenkomst, een voorloophovereenkomst en een uitvoeringsnota .

1.7 Aanpak

In de gemeente Brummen worden de 3 decentralisaties in samenhang voorbereid.

Daarom wordt het plan van aanpak gevolgd dat het integraal beleidskader 3 Decentralisaties is opgenomen. In het plan van aanpak zijn een viertal fasen beschreven, namelijk de ontwikkel-, ontwerp-, implementatie- en uitvoeringsfase.

De lokale kadernotitie decentralisatie Jeugdzorg en de regionale kadernotitie Jeugd waren afsluitende documenten in de **ontwikke fase**. We bevinden ons nu in de afronding van de **ontwerpfase** waarin we bepalen op welke wijze we de nieuwe taken gaan uitvoeren. Het resultaat van deze fase is het lokale beleidsplan, de regionale uitvoeringsnota, de verordening jeugd en daarop volgende beleidsregels. De 3D brede voorbereiding heeft geresulteerd in een notitie lokale structuur 3D. Deze notitie is als bijlage bij dit beleidsplan gevoegd. De ontwerpfase en de implementatiefase overlappen elkaar deels. In de **implementatiefase** treffen we intern en samen met de maatschappelijke partners (extern) organisatorische voorbereidingen om op 1 januari 2015 de nieuwe taken te kunnen uitvoeren. Deze fase is medio 2014 gestart. Hierna start de **uitvoeringsfase**.

² zie het veiligheidsbeleid 2012-2015 district IJsselstreek

Voor het opstellen van het Lokaal Beleidsplan Jeugd zijn de volgende stappen gezet.

1. Verdiepingsgroepen rond een vijftal thema's met deelname van cliënten, ervaringsdeskundigen en maatschappelijke partners
2. Vervolgbijeenkomst met maatschappelijke partners
3. Informerende bijeenkomsten met raadsleden
4. Intensieve betrokkenheid van de Maatschappelijke adviesraad
5. Verkrijgen nader inzicht in wettelijk en financieel kader
6. Verkrijgen van nader inzicht in doelgroepen en aantallen
7. Vaststelling communicatieplan
8. Nader verkennen regionale verbinding
9. Voeren van een OOGO met de samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs en Voortgezet Onderwijs

Betrokkenheid cliënten, ervaringsdeskundigen en maatschappelijke partners bij de totstandkoming van het beleidsplan

In april en mei 2014 zijn verdiepingsgroepen georganiseerd rondom een vijftal thema's. Hieraan hebben ca. 50 mensen deelgenomen. De uitkomsten van deze verdiepingsgroepen zijn meegenomen bij het opstellen van dit beleidsplan. De verslagen van de verdiepingsgroepen zijn als bijlage bij dit beleidsplan gevoegd.

Afstemming beleidsplan met het (passend) onderwijs

Het plan wordt voor zover het afstemming van en effectieve samenwerking met het onderwijs betreft, niet vastgesteld nadat over een concept van het plan een op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met de samenwerkingsverbanden Primair Onderwijs (PO) en Voortgezet Onderwijs (VO). Op 17 juli 2014 heeft een OOGO met samenwerkingsverband primair onderwijs en aansluitend een OOGO met het samenwerkingsverband voortgezet onderwijs plaatsgevonden.

Campagne 'Samen goed voor elkaar'

Als we meer uitgaan van de eigen verantwoordelijkheid van ouders, vraagt dat een omslag van samenleving en professionals. Er wordt niet meer over ouders gepraat maar met ouders. Ouders worden op een andere manier in hun verantwoordelijkheid aangesproken. Een cultuurverandering die niet van de een op de andere dag gerealiseerd kan worden. Dit vraagt om intensieve voorlichting en communicatie. Er is voor de drie decentralisaties een overkoepelend communicatieplan opgesteld en inmiddels vastgesteld. Hierin wordt ook invulling gegeven aan de communicatie rond jeugdzorg. In het plan zijn communicatiedoelstellingen, doelgroepen en de in te zetten instrumenten uitgewerkt. De campagne Samengoed voor elkaar is van start gegaan op 24 juni 2014.

1.8 Looptijd beleidsplan 2 jaar

Dit beleidsplan geeft de belangrijkste keuzes aan voor de komende jaren. De looptijd van het beleidsplan is 2 jaar: 2015 en 2016. Deze termijn loopt daarmee gelijk op met het RTA. In de Beleidsnota Inkoop is besloten de termijn van dat RTA met één jaar te verlengen. Ook de contracten met de aanbidders³ op basis van de raamovereenkomst gelden voor twee jaar. Met deze termijn is sprake van een uniforme cyclus van beleid en inkoop. Evaluatie en bijstelling vinden uiterlijk eind 2016 plaats of zo nodig eerder. Tussentijds zullen de resultaten en effecten van het beleid worden gemonitord. De wijze waarop dat gebeurt staat in de hoofdstukken 6 en 8.

1.9 Leeswijzer

Dit beleidsplan kent de volgende opbouw. In *hoofdstuk 2* maken we een analyse van de huidige situatie en de toekomstige ondersteuningsvraag. We geven we inzicht in de huidige situatie binnen gemeente Brummen op basis van de beperkt beschikbare cijfers. In *hoofdstuk 3* gaan we verder in op wat we als gemeente willen bereiken voor de jeugd van onze gemeente met betrekking tot hun welzijn en hulpverlening. In *hoofdstuk 4* beschrijven we hoe de inzet van passende hulp willen gaan organiseren. De samenwerking met het onderwijs komt in *hoofdstuk 5* aan bod. In *hoofdstuk 6* komen

³ Met aanbidders bedoelen wij zowel de instellingen als de vrijgevestigden.

meerdere aspecten rondom cliënt en kwaliteit aan bod. In *hoofdstuk 7* wordt een toelichting gegeven op een aantal financiële vraagstukken. De rol van de gemeente en de wijze waarop de monitoring en verantwoording vorm willen geven wordt beschreven in hoofdstuk 8.

2. Analyse huidige situatie gemeente Brummen

2.1 Inleiding

In dit hoofdstuk geven we inzicht in de huidige situatie binnen gemeente Brummen op basis van de beperkt beschikbare cijfers. De cijfers betreffen het aantal jongeren dat nu zorg ontvangt vanuit (geïndiceerde) jeugdzorg, jeugdbescherming, jeugdreclassering, Jeugd-GGZ, en AWBZ; het aantal jeugdigen dat buiten de regio, specialistische zorg ontvangt; het aantal gezinnen waarbij sprake is van meervoudige problematiek, waaronder problemen in de opvoeding met een of meerdere kinderen; het aantal gezinnen waar sprake is van kindermishandeling en/of huiselijk geweld.

2.2 Doelgroep en leeftijdsgrens

In dit beleidsplan richten wij ons op alle jeugd tot 18 jaar, rekening houdend met de wettelijke uitzonderingen.

De leeftijdsgrens van 18 jaar is het uitgangspunt met doorlooptmogelijkheid tot het 23ste jaar

In de Jeugdwet is de leeftijdsgrens van 18 jaar het uitgangspunt voor jeugdhulp en de uitvoering van kinderbeschermingsmaatregelen. Deze jeugdhulp kan echter wel doorlopen tot maximaal het 23ste jaar, voor zover deze hulp niet onder een ander wettelijk kader valt en mits voldaan wordt aan de voorwaarden. Deze voorwaarden zijn omschreven in de Jeugdwet. Uit de definitie van "jeugdige" in artikel 1.1 van de Jeugdwet volgt dat de gemeente ook verantwoordelijk is voor jeugdhulp waarvan nog voor de achttiende verjaardag was bepaald dat die noodzakelijk is, die al voor dat moment was gestart of waarvan noodzakelijk is om deze te hervatten binnen een half jaar nadat de jeugdige achttien is geworden. Na het 18e jaar vinden ondersteuning, hulp en zorg in de regel plaats vanuit een ander wettelijk kader, zoals Wmo, Zvw of AWBZ.

Voor jeugdreclassering en jeugdhulp die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing geen leeftijdsgrens.

Voor jeugdreclassering en jeugdhulp die voortvloeit uit een strafrechtelijke beslissing geldt op basis van de wet geen leeftijdsgrens.

2.3 Omvang doelgroep decentralisatie jeugdzorg

Gemeente Brummen telt in totaal 21.245 inwoners. Hiervan zijn 4.245 inwoners (20%) in de leeftijd van 0-18 jaar, terwijl 1.165 inwoners (5%) tussen de 18 en 23 jaar oud zijn. Hieruit volgt dat 5.410 inwoners (25%) tussen de 0-23 jaar oud zijn.

2.4 Omvang aantallen cliënten

In het algemeen gaat het goed met de jeugd. Een beperkt aantal kinderen heeft voor korte of langere tijd hulp en ondersteuning nodig. Landelijk wordt er vanuit gegaan dat 15% van de gezinnen en kinderen hulpvragen heeft, waarvan 5% complex. Voor gemeente Brummen gaat het dan om circa 650 vragen per jaar (variërend van eenvoudig tot complex), waarvan ca. 200 meer complexe hulpvragen per jaar.

Tabel 1: Gebruik jeugdhulp 2012⁴

De onderstaande tabel geeft een beeld van het zorggebruik in de gemeenten van de regio MIJ/OV. In deze tabel zijn de cijfers opgenomen van de huidige provinciale jeugdzorg, de AWBZ en de Zorgverzekeringswet (ZVW). De aantallen in de tabel betreffen géén unieke cliënten. Cliënten kunnen tegelijkertijd meerdere vormen van zorg krijgen en dus meerdere keren worden geteld in verschillende categorieën. Uit de tabel blijkt dat zo'n 10% van de jeugdigen in Brummen in 2012 gebruik hebben gemaakt van jeugdzorg.

⁴ CBS 2012

	2012							
Provinciaal	Apeldoorn	Brummen	Epe	Hatterem	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen
Ambulante jeugdzorg	580	50	60	15	35	70	40	150
Dagbehandeling	120	10	10	5	5	15	5	30
Residentiële jeugdzorg	195	5	15	5	5	30	10	50
Pleegzorg	245	15	30	10	20	25	15	80
Ondertoezichtstelling (OTS)	465	35	50	20	25	40	40	140
Voogdij	110	15	10	5	5	15	20	40
Jeugdreclassering	145	15	25	5	15	20	10	55
Totaal alle vormen van jeugdzorg	1.860	145	200	65	110	215	140	545
AWBZ	Apeldoorn	Brummen	Epe	Hatterem	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen
Zorg die overgaat naar Jeugd w et	800	90	140	75	85	140	95	350
Zorg die niet overgaat naar Jeugd w et	135	20	20	10	20	20	15	45
ZVW	Apeldoorn	Brummen	Epe	Hatterem	Heerde	Lochem	Voorst	Zutphen
1e lijns geestelijke gezondheidszorg	750	105	105	15	35	140	110	250
2e lijns geestelijke gezondheidszorg	2.035	260	295	150	210	385	220	735

Let op! Het betreft hier geen unieke cliënten! Het kan zijn dat er meerdere trajecten volgtijdig zijn of cliënten die onder verschillende financieringsstromen vallen.

Overige verzamelde cijfers:

Het aantal jongeren (bron: Regionale Branche Jeugdzorg Gelderland, beleidscijfer basisset 2012) dat in 2012 zorg ontving vanuit:

- (geïndiceerde) jeugdzorg:
  - o totaal 48, waarvan 47: 0-18 en 1: 18+
  - o Het gaat hier om jeugdigen met een recht op zorg via een indicatiebesluit (géén AWBZ indicatie): 30 jeugdigen met Jeugd- en opvoedhulp (daadwerkelijk zorggebruik van Provinciaal Gefinancierde jeugdzorg)
- Jeugdbescherming:
  - o 12 jeugdigen met jeugdbescherming en/of jeugdreclasseringsmaatregel onder mandateringsregeling BJZ;
  - o 16 jeugdigen met jeugdbescherming (oorspronkelijk 32, maar waarvan de helft combineert met jeugdhulpverlening);
- Jeugdreclassering:
  - o 8 jeugdigen met maatregel jeugdreclassering
- Jeugd-GGZ:
  - o totaal 300. Waarvan 10 met combi GGZ/PGJ. Inschatting op basis van ervaringscijfers: 2/3 deel 0-18 jaar en 1/3 deel: 18+ (bron cijfers Vektis bestand)

Het aantal gezinnen in onze gemeente waar sprake is van kindermishandeling en/of huiselijk geweld Steunpunt huiselijk geweld cijfers 2013 (bron: www.informatiehuiselijkgeweld.nl / jaarrapportage 2013):

ASHG meldingen 2013:

- totaal 109 meldingen (waarvan 15 SHG melding en 92 politie melding); Van de 109, 5 wth (wet tijdelijk huisverbod), 9 complexe zaak;
- in 47 gevallen zijn er één of meer minderjarige kinderen bij betrokken. 6 daarvan zijn slachtoffer, 16 zijn getuige.

Ter vergelijking: in 2011 waren er 78 meldingen van huiselijk geweld, waarvan kind als slachtoffer: 5 en als getuige: 28. Huiselijk geweld is dus toegenomen in de tijd, aantal kinderen dat daar slachtoffer van is geworden is, in Brummen, vergelijkbaar gebleven.

Kindermishandeling:

Landelijke cijfers laten zien dat (landelijk) het aantal meldingen van kindermishandeling is toegenomen (bron: RIVM/NCJ).

- Aantal jeugdigen 0 t/m 17-jarigen waarvoor een onderzoek bij het AMK is gestart in 2009: 23 (Bron: www.voordejeugd.nl / factsheet gemeenteBrummen. Met bronvermelding: Verwey Jonker Instituut).
Let wel: de kinderen waarvoor het AMK alleen een consult of advies geeft zijn niet meegenomen in de aantallen. Doordat het onderzoek op meerdere kinderen betrekking kan hebben is het aantal kinderen hoger dan het aantal gestarte onderzoeken in dat jaar)
- Aantal kinderen 0-t/m 17 jarigen met jeugdbeschermingsmaatregel: 2009: 12 (Bron: www.voordejeugd.nl / factsheet gemeenteBrummen. Met bronvermelding: Verwey Jonker Instituut).

Aantal gezinnen met meervoudige problematiek met een of meerdere kinderen waar wij als gemeente verantwoordelijk voor worden

- Concrete cijfers hierover zijn lastig te vinden. Het aantal leerplichtige leerlingen waarbij meervoudige problematiek is geconstateerd is voor schooljaar 2010-2011: 28 en voor schooljaar 2011-2012: 5. (bron: www.apeldoorn.nl/leerplichtkerncijfersBrummen)

Aantal jeugdigen dat buiten de regio specialistische zorg ontvangt (bron Vektis 2012, tabellen jeugdzorg / extramurale functies (zin) met agb code):

- Met agb code, totaal 32 cliënten. Het betreft dan met name instellingen voor verstandelijk gehandicapten, bijv. 's Heerenloo in Apeldoorn/Zwolle of Passarel in Apeldoorn. Buiten de gemeente Brummen, maar dus nog wel binnen de regio.
- De extramurale zorg zonder agb code: op basis van de beschikbare info is niet te herleiden waar exact de zorg is afgenomen.
- Voor wat betreft de jeugdbescherming uitgevoerd onder mandateringsregeling bij de William Schrikker Groep is het aantal jeugdigen op 1-1-2013: 12. Een landelijk werkende gezinsvoogdij instelling, maar die dus wel de zorg binnen de regio biedt.

3. Wat willen we bereiken?

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk gaan we verder in op wat we als gemeente willen bereiken voor de jeugd van onze gemeente met betrekking tot hun welzijn en hulpverlening. We benoemen in 3.2 de 6 kaderstellende uitgangspunten die vastgesteld zijn in het Integraal Beleidskader 3 Decentralisaties. Hierbij geven we aan wat dit voor de ondersteuning en hulp aan jeugd betekent. Deze uitgangspunten gelden zowel voor de decentralisatie ABWZ/Wmo, de Participatiewet als Jeugdzorg. In de lokale kadernotitie zijn deze kaderstellende uitgangspunten verder uitgewerkt voor de decentralisatie jeugdzorg. We hebben in deze notitie de kaders en randvoorwaarden beschreven die specifiek gelden bij de decentralisatie jeugdzorg en daarnaast de visie van de gemeente Brummen voor zorg en ondersteuning aan jeugd weergegeven. In 3.3 is de visie op zorg en ondersteuning en jeugd nogmaals opgenomen. De doorontwikkeling van het CJG en CJG4Kracht wordt in 3.4 besproken. In de paragrafen 3.5 t/m 3.9 worden specifieke doelen belicht o.a. het ontwikkelen van een sociale kaart, het versterken van het preventieve jeugd beleid. In 3.10 is een uitvoeringsagenda opgenomen.

3.2 De 6 kaderstellende uitgangspunten

1 Eigen verantwoordelijkheid met een sociaal vangnet

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Als dit niet vanzelf gaat, voorziet de gemeente erin dat we zo snel mogelijk passende zorg bieden. Wij willen daarbij niet problematiseren en medicaliseren maar zorg bieden op maat. Zoveel mogelijk wordt aangesloten bij de "gewone leefomgeving" van het gezin. De omgeving wordt maximaal betrokken. De zorg sluit aan bij wat het gezin zelf kan en waar familie, vrienden en voorzieningen in de buurt ondersteuning kunnen bieden. Pas als blijkt dat hier onvoldoende mogelijkheden zijn worden andere vormen van zorg en ondersteuning aangeboden (leefringenmodel⁵). Ouders bepalen in overleg met de regisseur welke ondersteuning passend is. Ouders hebben en houden de regie, tenzij de gezondheid en veiligheid van het kind dit niet toelaat. We waarborgen de veiligheid van de kinderen in de opvoedsituatie. We zetten in op het versterken van de opvoedingskracht van de ouders.

2 De vraag van de inwoners staat centraal

Het gezin en hun vraag staan centraal en niet het (zorg)aanbod. Oplossingen worden, zoveel mogelijk, gezocht in samenspraak met het gezin en gezamenlijk met het gezin ingezet. We bieden integrale zorg aan gezinnen volgens het uitgangspunt 'één gezin, één plan, één regisseur'. De regisseur opereert onafhankelijk en als generalist. De regisseur vormt de verbinding met de verschillende zorgverleners en instanties die zorg en ondersteuning bieden. We organiseren informatie, advies en regie onafhankelijk van het aanbod. De zorgvraag wordt integraal benaderd. Er wordt interdisciplinair samengewerkt.

3 Investeren in probleemoplossend vermogen van de samenleving

We zetten extra in op preventie, vroegsignalering en lichte vormen van ondersteuning en zorg, ter voorkoming van zwaardere vormen van jeugdzorg. Het eigen probleemoplossend vermogen van het kind, zijn ouders en zijn sociale omgeving (eigen kracht) wordt ingeschakeld, hersteld en versterkt. De ondersteuning en zorg is gericht op demedicaliseren, ontzorgen en normaliseren. We zetten in op het versterken van het opvoedkundig klimaat in wijken, buurten, scholen en voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen. De omgeving van het gezin, familie, vrienden, voorzieningen in de buurt worden maximaal betrokken. Wij zorgen voor een sociale kaart met een overzicht van gegevens van alle voorliggende voorzieningen en zorgverleners. We stemmen af met

⁵ Integraal Beleidskader 3 decentralisaties Gemeente Brummen

het onderwijs, onder andere tijdens het op overeenstemming gericht overleg (OOGO) met het samenwerkingsverband.

4 Organiseren op de Brummense schaal

We doen lokaal wat lokaal kan, bovenlokaal wat bovenlokaal moet. De ondersteuning en zorg worden zoveel mogelijk lokaal uitgevoerd. De ondersteuning en zorg worden zo dichtbij mogelijk bij kind en ouders georganiseerd. Er is een laagdrempelige toegang tot jeugdzorg. Zorg wordt bovenlokaal geregeld, als dat voor een doeltreffende en doelmatige uitvoering van de wet aangewezen is.

5 De gemeente voert regie en stuurt op resultaat

De gemeente voert de regie en schept voorwaarden om de zorg en ondersteuning aan jeugd zo optimaal mogelijk te laten uitvoeren. We bieden aan ouders en zorgaanbieders qua inhoud en opzet van zorg en ondersteuning zoveel mogelijk vrijheid om de afgesproken resultaten te behalen. We beperken we de administratieve belasting tot het meest noodzakelijke. Het door het Rijk beschikbare gestelde budget voor de decentralisatie jeugdzorg wordt samen met de budgetten van de andere 2 decentralisaties getotaliseerd en geormerkt om de nieuwe taken voor te bereiden en uit te voeren. Bij het sturen op resultaat hoort een adequate evaluatie- en monitoringssystematiek.

6 Ruimte voor innovatie en een nieuw samenspel

Innovatie stimuleren we door te sturen op resultaat. Inkoop van zorg prevaleert boven subsidies. Subsidies blijven mogelijk in situatie waarin inkoop tot suboptimale resultaten kan leiden. We kiezen voor de uitvoerders die het best aan de voorwaarden voldoen. Er is ruimte voor nieuw ondernemerschap. Door cliënten en maatschappelijk partners bij de beleidsontwikkeling te betrekken komen we tot betere resultaten.

3.3 Visie op zorg en ondersteuning aan jeugd

De gemeente Brummen wil dat ieder kind in een gezonde en veilige omgeving kan opgroeien en zo zelfstandig mogelijk kan mee doen in de samenleving. Ouders zijn primair zelf verantwoordelijk voor een positieve en gezonde ontwikkeling van hun kinderen. Het kind moet in staat zijn deel te nemen aan de samenleving.

We zetten extra in op preventie, vroegsignalering en lichte vormen van ondersteuning en zorg, ter voorkoming van zwaardere vormen van jeugdzorg.

Soms gaat opvoeden en opgroeien niet vanzelf. Gezinnen hebben soms tijdelijk of structureel ondersteuning nodig. In dat geval voorziet de gemeente erin dat we zo snel mogelijk passende zorg bieden. Niemand in Brummen wordt aan het lot overgelaten. Voor het bepalen welke zorg en ondersteuning passend is, hanteert de gemeente de zogenaamde leefringen.⁶

---

⁶ Integraal Beleidskader 3 decentralisaties Gemeente Brummen

Model leefringen

- Kracht van de inwoner zelf
- Sociaal netwerk (familie, vrienden, buren,...)
- Algemene voorzieningen (ontmoetingsplaatsen, verenigingen,...)
- Individuele voorzieningen

Het model van de leefringen werkt van binnenuit naar buiten. Wij gaan uit van de hulpvraag van het kind/het gezin en bieden zorg op maat. Deze zorg sluit aan bij wat het gezin zelf kan (leefring 1). Professionals bieden ondersteuning om samen met de het gezin te bepalen wat nodig is. Oplossingen worden gezocht samen met het gezin. Biedt dit geen oplossing dan wordt tussen het gezin (eventueel betrokken familie, vrienden en mantelzorgers) en professional nagegaan welke zorg en ondersteuning vanuit het eigen netwerk mogelijk is (leefring 2). Is dat niet mogelijk dan wordt nagegaan of algemene voorzieningen een oplossing bieden (leefring 3). Als laatste mogelijkheid kunnen individuele voorzieningen worden ingezet (leefring 4). We bieden passende ondersteuning. Dit houdt in dat in situaties waarin dat nodig is ook direct individuele voorzieningen kunnen worden ingezet (zonder dat eerst alle ringen worden doorlopen). We bieden de zorg en ondersteuning de zorg domeinoverstijgend en integraal aan. De zorg en ondersteuning worden zoveel mogelijk lokaal, in het gezin, dichtbij huis, uitgevoerd.

We willen de zorg en ondersteuning effectiever en efficiënter uitvoeren. Brummen investeert hiervoor in het probleemoplossend vermogen van de samenleving. Om dit te realiseren zorgen we voor een sterke sociale infrastructuur. Dit vraagt aandacht voor aanpalend beleid en voldoende financiële middelen om hieraan invulling te geven. Inzet op de leefringen 1, 2 en 3 kunnen er toe bijdragen dat duurdere individuele voorzieningen (leefring 4) minder vaak en kortduriger worden ingezet.

Vanuit onze regiefunctie stellen wij kaders op voor de zorg en ondersteuning aan jeugd. We sturen op resultaat. Dit betekent dat we doelstellingen formuleren, de kaders uitzetten, maar de inhoudelijke uitwerking zoveel mogelijk overlaten aan inwoners en organisaties. Op detailniveau treden we als gemeente niet voorschrijvend op. De administratieve belasting beperken we zoveel mogelijk. Hierbij blijft wel een resultaatgerichte verantwoording noodzakelijk.

3.4 Doorontwikkeling Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) en CJG4Kracht

CJG

De gemeente Brummen kent sinds maart 2010 een Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG is een netwerk van organisaties en diensten die rond opvoeden en opgroeien in de gemeente Brummen actief zijn. Het CJG informatie- en adviespunt is geïntegreerd in het Wmo-loket Wegwijs. Diensten van het CJG zijn onder andere jeugdgezondheidszorg, preventie; voorlichting, informatie en advies; signalering; toeleiding naar vrij toegankelijke hulp en licht pedagogische hulpverlening.

CJG4Kracht

In de pilot CJG4Kracht sorteren we voor op de nieuwe situatie, bij de invoering van de Jeugdwet. Op dat moment vervalt de indicatiestelling door Bureau Jeugdzorg en het CIZ. Op 1 januari 2015 komt deze taak bij de gemeenten te liggen. De beoordeling voor het inzetten van passende zorg wordt overgenomen door bijvoorbeeld het CJG of door multidisciplinaire (wijk)teams. Daarnaast mogen de huisarts, medisch specialist, jeugdarts en instellingen voor jeugdbescherming en jeugdreclassering direct passende jeugdzorg voorschrijven. Het vormgeven van deze beoordeling vormt het hart van het lokale inrichtingsmodel en is een belangrijk transformatieonderdeel van het huidige stelsel. In onze

regio is een methodiek CJG4Kracht ontwikkeld en geïmplementeerd en waaruit de toeleiding naar en de inzet van zwaardere vormen van zorg kan worden doorontwikkeld. Deze methodiek is aangehaakt bij de lokale CJG-structuur en werkt met generalisten versus specialisten en een CJG4Kracht kernteam, met daarnaast een ambulante team met specialisten. Er wordt al gewerkt volgens de uitgangspunten van het nieuwe stelsel. Binnen CJG4Kracht kan hulp aan het gezin sneller worden geregeld. De regie ligt bij het gezin. De zorg wordt zo kort als kan en zo lang als nodig geboden. Er is 1 zorgverlener in het gezin. Er wordt gewerkt met generalisten. Op 27 november 2013 is de gemeente Brummen gestart. In het eerste half jaar zijn zo'n 20 aanvragen binnengekomen, waarvan de helft (terug)verwezen kon worden naar voorliggende voorzieningen.

Integrale, domeinoverstijgende benadering bij doorontwikkeling

In het integraal beleidskader hebben we er voor gekozen dat we de zorg en ondersteuning aan inwoners integraal en domeinoverstijgend (Wmo, Participatiewet en Jeugdzorg) willen gaan organiseren. Ook hebben we aangegeven dat we aan de slag willen gaan met gebiedsgerichte teams (ook wel wijkteams genoemd). Eind juni is een eerste uitwerking van deze lokale structuur in het college besproken. In en na de zomerperiode vindt een verdere uitwerking plaats. De taken die nu binnen het CJG en CJG4Kracht zijn belegd, blijven bestaan en worden geïntegreerd in de nieuwe lokale structuur.

3.5 Sociale kaart voor alle leeflijnen en domeinen

We ontwikkelen een kwalitatief goed en actueel overzicht, waarin de vormen van zorg en ondersteuning zijn opgenomen en stellen dit beschikbaar voor inwoners, informele netwerken en professionals. Dit zorgaanbod heeft betrekking op alle leeflijnen en domeinen. We werken hierin, voor zover mogelijk, samen met regiogemeenten in verband met regionaal werkende organisaties. Verder wordt nagegaan in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van de reeds bestaande informatiebronnen en de sociale kaart jeugd.

3.6 Versterken van het preventieve jeugdbeleid

Het preventieve beleid wordt in 2015 verder uitgewerkt

We willen het huidige aanbod onder de loep nemen, wat werkt behouden en daarnaast nieuw aanbod ontwikkelen. We zetten extra in op preventie, vroegsignalering en lichte vormen van ondersteuning en zorg, ter voorkoming van zwaardere vormen van jeugdzorg. We willen het opvoedkundig klimaat in wijken, buurten, scholen en voorzieningen als kinderopvang en peuterspeelzalen versterken. We maken hierbij gebruik van de principes van positief opvoeden en oplossingsgericht denken. We denken aan het samen met maatschappelijke partners gebruiken van bestaande en eventueel creëren van nieuwe ontmoetingsplekken waar ouders hun vragen over opvoeden en omgaan met kinderen kunnen uitwisselen. We willen burgerinitiatieven die de gemeenschap versterken stimuleren en steunen. Binnen het sociale beleid zal via sport-, gezondheids- en alcoholmatigingsbeleid worden ingezet op preventie.

Eerder signaleren van problemen

Vroegtijdig signaleren is van belang om indien nodig snel te kunnen ingrijpen. Lichte voorzieningen zijn duurder dan zwaardere voorzieningen. We denken door vroegtijdige signalering zwaardere vormen van zorg te kunnen voorkomen. Hiervoor wordt in overleg met de professionals een aanpak opgesteld, waarbij gebruik gemaakt wordt van de bestaande instrumenten zoals zorgteams scholen, zorgoverleg risicjongeren. Er worden verbindingen gelegd met het informatie- en adviespunt en de sociale wijkteams. Het gaat dan bijvoorbeeld om zorgaanbieders zelf, onderwijs en kinderopvang, woningcorporaties, etc.

Verder doorontwikkelen van de doorgaande lijn

De doorgaande lijn vanuit het basisonderwijs naar het voortgezet onderwijs is in de afgelopen jaren al goed neergezet. De verbinding met de zorgstructuur voor 0-4 jarigen wordt de komende periode

doorontwikkeld, waarbij vroeg signalering en een doorgaande lijn binnen de hulpverlening geborgd zijn. We pakken dit op samen met onze maatschappelijke partners en stemmen hierover af met kinderdagverblijven/peuterspeelzalen.

Zorgteams scholen, zorgoverleg risicjongeren en het analyseteam, ontwikkelingen 2012 – 2014
Binnen het CJG is de laatste jaren veel ingezet op het versterken van de relatie met onderwijs, politie en jongerenwerk. Hiertoe is in 2012 een doorontwikkeling gestart van de zorgnetwerken in de gemeenten Brummen. In 2013 en 2014 is ervaring opgedaan in deze nieuwe structuur. Op school waren zorgteams actief met betrokkenheid vanuit de school, jeugdgezondheidszorg en schoolmaatschappelijk werk. Voor de “straat” is er een zorgoverleg risicjongeren, ZOR, waarin gemeente, politie, jongerenwerk, NOG-veiligerhuis, Bureau Jeugdzorg, Halt, Leerplicht en Tactus zorgen rond jongeren delen en tot een aanpak komen. De bedoeling is om eerder problemen te signaleren en tot een ondersteuningsplan te komen. Een goede signaleringsstructuur kan helpen om zwaardere (en duurdere) zorg te voorkomen. In het Analyseteam integrale veiligheid en jeugd bespreken gemeente, jongerenwerk en politie meldingen en klachten over overlast met als doel preventieve maatregelen te kunnen nemen om herhaling te voorkomen. De diverse overleggen hebben er in de afgelopen jaren toe geleid dat de onderlinge relaties versterkt zijn, de lijntjes zijn korter geworden, men weet elkaar beter te vinden en er vindt meer afstemming plaats.

Doorontwikkeling overlegstructuren in 2015

Eén van de uitgangspunten van de nieuwe structuur is dat we met ouders en kind spreken en niet over. Daarnaast willen we vindplaats gericht werken.

Vanaf 1 augustus 2014, bij de invoering van Passend Onderwijs, wordt het zorgteam op de basisscholen doorontwikkeld naar een ondersteuningsteam. Een vertegenwoordiger van de jeugdhulp in Brummen sluit hierbij aan. In hoofdstuk 5 wordt nader ingegaan op de samenwerking met het onderwijs.

De bestaande integrale (casus)overleggen gaan in 2015 op in de nieuwe lokale structuur voor zover regelgeving en andersoortige bovenlokale afspraken dit toelaten (bijvoorbeeld rond veiligheid en bovenlokale vormen van jeugdzorg). We kiezen voor een netwerkbenadering zonder een vaste structuur. Voor bestaande netwerken zorgen we voor een “zachte landing”. De nieuwe opzet en structuur is op hoofdlijnen beschreven in de notitie ‘Lokale Structuur 3 Decentralisaties Gemeente Brummen.

3.7 Aanpak thuiszitters

We willen voorkomen dat kinderen thuiszitten, niet naar school gaan. Als er problemen in de opvoeding dreigen te ontstaan is het van belang vroegtijdig actie te ondernemen.

De zorgplicht van schoolbesturen moet hier waarborgen voor bieden. Maar zij kunnen dit niet alleen. Het tegengaan van thuiszitten vraagt nadrukkelijk om een nauwe samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en de instellingen voor jeugdhulp en opvoedondersteuning. In hoofdstuk 5 wordt hier nader op ingegaan.

3.8 Aandacht voor zorgmijders

Zorgmijders zijn via de reguliere wegen moeilijk te betrekken. We willen ook kinderen in deze gezinnen ondersteuning bieden. Als er problemen in de opvoeding dreigen te ontstaan is het van belang vroegtijdig actie te ondernemen. Bij langer wachten worden de problemen groter en de benodigde zorg langduriger en intensiever. Dit punt wordt in 2015 verder uitgewerkt.

3.9 Nazorg

Het is van belang om jongeren die uit de jeugdzorg komen en nog een vorm van ondersteuning/begeleiding nodig hebben warm over te dragen en ervoor te zorgen dat er binnen de ondersteuningsvormen verbinding op de leefgebieden komt. Belangrijk uitgangspunt hierbij is om jongeren zoveel mogelijk in hun eigen kracht te zetten. Het gaat met name om jongeren tussen 16-23 jaar, omdat deze de stap naar zelfredzaamheid zetten en hierbij extra kwetsbaar zijn vanwege het veelal ontbreken van een steunend netwerk. In het goed regelen van ondersteuning en begeleiding voor jeugd gaat het hierbij om de zogenaamde ‘lus terug naar de wijk’ voor jongeren die enige tijd vanuit de wijk elders verblijven vanwege problemen die niet ‘dichtbij in de wijk’ opgelost konden worden.

We volgen de pilot die dit jaar in Apeldoorn wordt uitgevoerd m.b.t. de werkwijze voor de warme overdracht in samenwerking met CJG4kracht. Resultaten van deze pilot worden verwerkt in de werkwijze. Na de evaluevaluatie volgt een globale vertaling naar de aanpak op wijk- en/of lokaal niveau

(samen met de gemeentelijk projectleider van Apeldoorn, eventueel aangevuld met ambtenaren uit de regio) en een eindrapportage over de basisset van afspraken voor de regio aangaande nazorg jeugdzorg.

3.10 Uitvoeringsagenda

- De doorontwikkeling van het CJG en CJG4Kracht wordt geïntegreerd in de ontwikkeling van de integrale lokale structuur. In en na de zomerperiode vindt een verdere uitwerking van de lokale structuur plaats onder leiding van een kwartiermaker.
- We ontwikkelen voor 1 januari 2015 een sociale kaart, waarin de vormen van zorg en ondersteuning op alle leeflijnen en domeinen zijn opgenomen en stellen dit beschikbaar voor inwoners, informele netwerken en professionals.
- Het preventieve jeugdbeleid wordt in 2015 verder uitgewerkt
- Bij de aanpak van thuiszitters werken we samen met het onderwijs en de instellingen voor jeugdhulp en opvoedondersteuning (zie ook hoofdstuk 5).
- De aanpak m.b.t. zorgmijders wordt in 2015 nader uitgewerkt.
- We bepalen in 2015 een aanpak en werkwijze m.b.t. jongeren die uit de jeugdzorg komen en nog een vorm van ondersteuning/begeleiding nodig hebben.

4. Hoe gaan de inzet van passende hulp organiseren?

4.1 Inleiding

De kaders en uitgangspunten voor de lokale aanpak zijn beschreven in de lokale kadernotitie. De ondersteuning en zorg worden zoveel mogelijk lokaal uitgevoerd. De ondersteuning en zorg worden zo dichtbij mogelijk bij kind en ouders georganiseerd. Er is een laagdrempelige toegang tot jeugdzorg. Ook zijn uitvoeringsprioriteiten benoemd. In dit hoofdstuk vindt een eerste vertaling van de uitgangspunten plaats naar hoe we het nu als gemeente willen organiseren en beschrijven we de stand van zaken m.b.t. de uitvoeringsprioriteiten. Als eerste wordt beschreven welke hulp vrij toegankelijk is en voor welke hulp een beschikking nodig is. Aansluitend formuleren we hoe we de toegang tot zorg en ondersteuning aan jeugd willen organiseren in samenhang met de toegang tot hulp op de andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein. We sluiten het hoofdstuk af met een uitvoeringsagenda, waarin we aangeven welke acties we gaan ondernemen.

4.2 Wat zijn overige en individuele voorzieningen?

De Jeugdwet maakt een onderscheid in overige voorzieningen en individuele voorzieningen. In de Beleidsnota Inkoop hebben we het onderscheid tussen overige en individuele voorzieningen bepaald.

Overige voorzieningen

Deze voorzieningen kenmerken zich doordat zij vrij toegankelijk zijn. Om gebruik te kunnen maken van een overige voorziening hoeft geen toegang te worden verleend en is géén verleningsbeschikking van de gemeente nodig. Overige voorzieningen kunnen worden gebruikt op eigen gelegenheid en naar eigen behoefte - zonder dat er eerst door een professional naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige gekeken hoeft te worden. Overige voorzieningen kunnen bestaan uit diensten of activiteiten, zoals de jeugdgezondheidszorg, het jeugd- en jongerenwerk, het opvoedadviesbureau en het (school)maatschappelijk werk.

Overige voorzieningen zijn:

1. Preventie/basiszorg: lokaal preventief jeugdbeleid; huidige CJG-functies: informatie en advies; signalering; toeleiding naar vrij toegankelijke hulp (te onderscheiden van de bevoegdheid om toegang te verlenen); licht pedagogische hulpverlening; coördinatie van zorg (lichte, enkelvoudige problematiek).
2. Basisdiagnostiek
3. Toegangsfunctie
4. Meldpunt Spoedeisende Zorg
5. Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)

Een aantal voorzieningen is vrij toegankelijk maar is in feite geen jeugdhulp

Het gaat hierbij om de toegangsfunctie (die verschuift van het huidige Bureau Jeugdzorg en het Centraal Indicatieorgaan Zorg naar de gemeente), functies van het Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK, meldpunt, onderzoek) en het crisismeldpunt.

Individuele voorzieningen

Individuele voorzieningen kenmerken zich doordat ze *niet vrij toegankelijk* zijn. Om er gebruik van te kunnen maken moet altijd eerst toegang worden verleend via een verleningsbeschikking. Bij de afweging of een individuele voorziening nodig is, kijkt een professional samen met de jeugdige goed naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de jeugdige en zijn netwerk. Een individuele voorziening is jeugdhulp die in groepsverband of individueel wordt aangeboden. Bijvoorbeeld 24-uurs opvang van jeugdigen in een leefgroep met pedagogische begeleiding of een op

maat gesneden individueel hulptraject.

In het geval van JeugdzorgPlus, jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt toegang verkregen doordat een rechterlijke machtiging wordt afgegeven.

Individuele voorzieningen zijn:

1. Voortgezette diagnostiek
2. Begeleiding / ambulante hulp
3. Crisishulp / crisisopvang
4. Dag- en deeltijdbehandeling (zonder verblijf)
5. Pleegzorg
6. Verblijf 24-uurs zorg
7. Verblijf deeltijd
8. Jeugdzorg Plus
9. Coördinatie
10. Jeugdbescherming
11. Jeugdreclassering

In de Beleidsnota Inkoop is besloten de zorgvormen nader uit te werken in bouwstenen voor het gezinsplan. In de regionale uitvoeringsnota worden de bouwstenen nader toegelicht. De vertaling van zorgvormen naar bouwstenen wordt vastgelegd in een conversietabel. Deze tabel is nu nog in ontwikkeling. De tabel wordt na de zomer definitief vastgesteld.

De zorgvormen zijn doorontwikkeld tot de volgende bouwstenen:

Bouwstenen care en cure:

Care licht; Care middel; Care zwaar; Cure licht; Cure middel; Cure zwaar.

Beschikbaarheidsbouwstenen:

Ook zijn er zogenoemde beschikbaarheidsbouwstenen. Dit zijn individuele voorzieningen die direct en in voldoende mate voorhanden moeten zijn. De beschikbaarheidsbouwstenen zijn:

- 1) Voortgezette diagnostiek
- 2) Jeugdbescherming
- 3) Jeugdreclassering

4.3 Toeleiding en toegang tot jeugdhulp en ondersteuning

Toeleiding naar hulp is het proces vanaf het moment waarop een jeugdige, gezin of een volwassene met een ondersteuningsvraag (opnieuw) in beeld komt, tot het moment waarop passende ondersteuning wordt geboden.

Toeleiding kan plaatsvinden via:

- Website; sociale kaart;
- informatie en adviespunt (loket);
- (rechtstreeks via 1 van de leden van het) wijkteam;
- Jeugdverpleegkundige, jeugdarts/consultatiebureau;
- Kinderopvang 0-4 jaar (kinderdagverblijven; peuterspeelzalen) en naschoolse opvang;
- het ondersteuningsteam op school (primair onderwijs, voortgezet onderwijs, MBO);
- de huisarts (jeugdarts, medisch specialist),;
- wijkverpleegkundige;
- thuiszorg;
- buurthuis; (Sport)vereniging
- kinderrechter; gecertificeerde instelling.

Toegang heeft te maken het verlenen van toegang tot, het vaststellen van de noodzakelijke zorg. De hulpvrager krijgt toegang tot de zorg. Dit kan een lichte vorm van zorg zijn, een algemene voorziening of een combinatie van een vrij toegankelijke en een individuele voorziening.

Toegang tot overige voorzieningen

De toegang is vrij, er is geen beschikking nodig.

Toegang tot individuele voorzieningen jeugdhulp (beschikking nodig)

De bevoegdheid om toegang te verlenen tot individuele voorzieningen ligt, op grond van de Jeugdwet, bij:

De gemeente:

Gemeentelijke beleidsvrijheid. De gemeente bepaalt welke professionals, instellingen of netwerken zoals wijkteams of loketten vanaf 1-1-2015 verwijzingsbevoegdheid krijgen.

- In de notitie Lokale structuur 3 decentralisaties zijn de contouren voor de lokale structuur neergezet. In de nadere uitwerking gaan we bepalen hoe we binnen deze lokale structuur de verwijzingsbevoegdheid voor individuele voorzieningen jeugdhulp invullen.

Wettelijke verwijzingsbevoegdheid:

- de huisarts
- jeugdarts
- medisch specialist;
- kinderrechter;
- gecertificeerde instelling;

In het geval van JeugdzorgPlus, jeugdbescherming en jeugdreclassering wordt toegang verkregen doordat een rechterlijke machtiging wordt afgegeven.

Indien het gaat om toekenning van jeugdhulp ter uitvoering van een kindbeschermingsmaatregel en jeugdreclassering dan kan dat alleen bepaald worden door de rechter, het Openbaar Ministerie, de directeur van de Justitiële jeugdinrichting of de gecertificeerde instelling.

Als, anderen dan de gemeente, een cliënt gebruik willen laten maken van een individuele voorziening, moeten zij dit melden bij de gemeente.

Afgeven beschikkingen:

Gemeente geeft beschikking af o.b.v. gespreksverslag en/of gezinsplan. De bevoegdheid tot het nemen van een besluit dat een jeugdige 'recht' heeft op een voorziening kan alleen door het college of namens het college via mandatering worden genomen.

4.3.1 Gemeentelijke toegang

We richten een laagdrempelige en herkenbare toegang tot ondersteuning en jeugdhulp in.

Integrale en domeinoverstijgende aanpak

In het integraal beleidskader hebben we er voor gekozen dat we de zorg en ondersteuning aan inwoners integraal en domeinoverstijgend (WMO, Participatiewet en Jeugdzorg) willen gaan organiseren. Ook hebben we aangegeven dat we aan de slag willen gaan met gebiedsgerichte teams (ook wel wijkteams genoemd).

Uitgangspunten bij de toeleiding en toegang

De hulpvraag van de inwoner staat centraal wordt en integraal benaderd. De aanpak wordt bepaald conform het leefringenmodel en is oplossingsgericht. Bij een zorgvraag van een gezin wordt eerst gekeken wat ouders, het gezin zelf kan doen (leefring 1), hoe de eigen kracht kan worden versterkt. Ook worden mogelijkheden om het sociale netwerk te betrekken en in te zetten onderzocht. Op basis

daarvan wordt nagegaan welke aanvullende ondersteuning eventueel nodig is. Benodigde hulp wordt zoveel en voor zover mogelijk ingezet vanuit voorliggende veld. De hulp wordt eenvoudig, snel en integraal ingezet. Er wordt gehandeld volgens model 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. Team wordt op basis van de hulpvraag op maat samengesteld, smal waar mogelijk, breder (meerdere disciplines) waar nodig. Als verwijzing naar individuele (maatwerk)voorziening nodig is, wordt het team, zo nodig, uitgebreid met de benodigde specialisten; op- en afschalen; er wordt weer afgeschaald zodra dat kan.

Lokale structuur

Eind juni is door het college hierover de notitie Lokale structuur 3 Decentralisaties vastgesteld, waarin de contouren van de lokale structuur vanaf 1 januari 2015 worden omschreven. In en na de zomerperiode vindt een verdere uitwerking plaats. De contouren zien er als volgt uit:

We willen binnen de nieuwe lokale structuur vindplaats gericht werken, zichtbaar zijn en laagdrempeligheid bevorderen (toeleiding). De bestaande loketten Wegwijs (inclusief CJG-loket) gaan op in 2 nieuwe (integrale en domeinoverstijgende) loketten. De lokatie van deze loketten blijft vanwege de herkenbaarheid- gevestigd bij de SWB op de lokaties Plein 5 in Brummen en Tjark Riks in Eerbeek. In beide grote kernen van de gemeente is een loket. De loketten worden bemenst door leden van het team "Samen goed voor elkaar". Hier gaan we in 2015 mee starten. De 2 teams bestaan uit een aantal generalisten met een aantal nader te benoemen specialismen (zoals maatschappelijk ondersteuning, jeugd en participatie). Teamleden moeten voldoen aan op te stellen competentieprofielen. De teams werken vanuit de lokaties waar de loketten gevestigd zijn, maar ze voeren ook gesprekken in de bestaande voorzieningen en bij de mensen thuis. De teamleden hebben als taak om vragen naar de passende ondersteuning toe te leiden en toegang te bepalen. Hiervoor kan het team indien nodig gebruik maken van specifieke kennis en deskundigheid van specialisten. Bij complexe casussen wordt een passende cliëntregisseur benoemd. Deze regisseert, coördineert en consulteert richting andere professionals. We kiezen voor het inschakelen van specialisten voor een netwerkbenadering zonder een vaste structuur. De taken die nu binnen het CJG en CJG4Kracht zijn belegd, blijven bestaan en gaan op in de nieuwe lokale structuur.

Werkwijze teams

Teamleden werken conform het leefringenmodellen. Daarbij staat versterken van de eigen kracht en het bevorderen van de zelfredzaamheid voorop. Teamleden hebben ook een signalerende rol richting de opdrachtgever (gemeente) over de aard en omvang van de verschillende ondersteuningsvormen in het leefringenmodel. Indien nodig stelt het teamlid een ondersteuningsplan/gezinsplan op. Binnen het team kunnen zorgvragen naar de teamleden met een bepaald specialismen worden toegeleid. Per zorgvrager met een ondersteuningsplan wordt (vanuit het team) de cliëntregisseur bepaald. Daar waar het gaat om individuele voorzieningen heeft het team(lid) een adviesrol richting de gemeente die de bevoegdheid houdt om beschikkingen af te geven. De gemeente volgt het advies van de professional en voert uitsluitend een administratieve toets uit. Bij ondersteuningsplannen kunnen teamleden de regierol bij zware en specialistische zorgvormen overdragen aan een andere professional.

Keuzevrijheid

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kinderen. Bij deze eigen verantwoordelijkheid hoort ook dat ouders zelf de vrijheid hebben om in overleg met de professional te bepalen welke ondersteuning -binnen de te stellen randvoorwaarden- passend is. Bij de uitwerking van de ondersteuningsvormen (inclusief individuele voorzieningen) hanteren we dit uitgangspunt. We betrekken hierbij de mogelijkheid van een persoonsgebonden budget (PGB), binnen de wettelijke kaders.

4.3.2 Integrale Vroeghulp (IVH)

Het regionale samenwerkingsverband IVH richt zich al 15 jaar specifiek op jonge kinderen tot 7 jaar met, een vermoeden van, ontwikkelingsproblematiek door een verstandelijke, lichamelijke en-of

zintuiglijke beperking, een stoornis in het autistisch spectrum of een chronische ziekte. IVH is een multidisciplinair team en kan worden ingezet als vragen integraal en gecoördineerd aangepakt moeten worden, als snelle hulp en trajectbegeleiding nodig is, wanneer meerdere organisaties betrokken zijn en onderlinge afstemming onvoldoende is of ontbreekt. In 2013 is dit ingezet voor 5 kinderen in gemeente Brummen. MEE Veluwe coördineert in 2015 het regionale samenwerkingsverband Integrale Vroeghulp (Jeugd regio verband). In 2015 wordt onderzocht of en hoe we de werkwijze en expertise van IVH kunnen integreren in de lokale werkwijze en of en hoe we dit vanaf 2016 gaan voortzetten. Dit is mede afhankelijk van ontwikkelingen in de regio.

4.3.3 Gedwongen kader

Toelichting gedwongen kader

Het gedwongen kader gaat over de onderdelen: jeugdbescherming en jeugdreclassering. Daarnaast is sprake van raakvlakken tussen het gedwongen kader met de Jeugdzorg Plus en het Advies- en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK). We maken op regionale schaal afspraken over de invulling van deze taken. De afspraken zijn opgenomen in regionale uitvoeringsnota.

Jeugdbescherming is een maatregel die de rechter dwingend oplegt wanneer een gezonde en veilige ontwikkeling van een kind of jongere (ernstig) wordt bedreigd en vrijwillige hulp niet (voldoende) helpt.

Jeugdreclassering is een combinatie van intensieve begeleiding en controle voor jongeren die veroordeeld zijn of verdacht worden van een strafbaar feit.

Jeugdzorg Plus of gesloten jeugdzorg is een vorm van zorg en behandeling voor jongeren met ernstige en gecompliceerde gedragsproblemen die tegen zichzelf beschermd moeten worden of zich aan de noodzakelijke zorg dreigen te onttrekken.

Het AMHK (Advies- en meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling) richt zich op alle vormen van geweld in afhankelijkheidsrelaties en op alle leeftijdsgroepen en heeft een eigen wettelijke bevoegdheid tot onderzoek. Dit wordt op grond van de nieuwe Wmo als regionale voorziening georganiseerd. Het meldpunt wordt ingesteld voor burgers en professionals voor (vermoedens) van huiselijk geweld en kindermishandeling. Een melding bij het AMHK kan leiden tot een advies over hoe om te gaan met de situatie door bijvoorbeeld een inzet van een (vrij toegankelijke) overige voorziening zoals het maatschappelijk werk of een toeleiding naar de lokale toegang wanneer er toch een individuele voorziening nodig blijkt. Het raakvlak met het gedwongen kader zit hierin dat het AMHK een melding kan doen bij de Raad voor de Kinderbescherming wat uiteindelijk kan leiden tot een maatregel.

Verzoek om een gezagsmaatregel bij de rechter

Als ouders hun wettelijk gewaarborgd recht op het *naar eigen inzicht* opvoeden van hun kind zodanig verwaarlozen dat het kind daardoor in zijn ontwikkelingskansen ernstig wordt bedreigd en de ouders niet of onvoldoende bereid zijn hulp te accepteren, kan bij de rechter om een zogeheten gezagsmaatregel worden gevraagd. In dat geval wordt een verzoek tot onderzoek aan de raad voor de kindbescherming gedaan. De raad beslist na onderzoek of de zaak wordt voorgelegd aan de rechter. De rechter kan vervolgens een ondertoezichtstelling (OTS) opleggen of een gezagsbeëindigende maatregel.

Bevoegdheid burgemeester

Indien de raad voor de kindbescherming niet tot indiening van een verzoek tot ondertoezichtstelling overgaat nadat hij een melding van de burgemeester van de woonplaats van de minderjarige heeft

ontvangen dat een maatregel met betrekking tot het gezag dient te worden overwogen, kan de burgemeester de raad vragen het verzoek alsnog aan de rechter voor te leggen. De rechter neemt dan ambtshalve een beslissing.

Uitvoering maatregel door een gecertificeerde aanbieder jeugdbescherming en jeugdreclassering

In de praktijk betekent dat het inzetten van gezinsvoogdij of voogdij. Daarnaast kan in het kader van een strafzaak tegen een jeugdige begeleiding en toezicht door jeugdreclassering (vanuit een gecertificeerde aanbieder) worden opgelegd.

Voor het gedwongen kader geldt een leveringsplicht

We hebben als gemeente een leveringsplicht (open einde regeling) in het gedwongen kader. Het is de plicht van gemeenten om zorg te dragen voor een voldoende aanbod van gecertificeerde instelling(en), dat wil zeggen voldoende voogden en reclasserders die kinderen met een maatregel kunnen begeleiden. Daarnaast heeft de gecertificeerde instelling de bijzondere bevoegdheid om zelfstandig te bepalen welke jeugdhulp zij nodig acht voor een kind bij de uitvoering van de jeugdbescherming en jeugdreclassering.

We sluiten aan op de Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV)

Om de informatie uitwisseling tussen de verschillende partijen te organiseren, is de CORV ontworpen. De Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV) is een digitaal knooppunt dat zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitiële partijen (de raad voor de kinderscherming, de politie, het openbaar ministerie en de rechtbanken) en het advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, de gecertificeerde instellingen en de eventuele gemandateerden). De aansluiting van iedere gemeente op en het gebruik van de CORV is verplicht gesteld in de nieuwe Jeugdwet.

4.3.4 Meldpunt spoedeisende zorg en crisishulp

Een crisissituatie kan leiden tot een beroep op spoedeisende zorg en crisishulp. Spoedeisende zorg is dan ook bedoeld om snel te kunnen ingrijpen bij een crisissituatie. Het gaat om de 24/7 beschikbaarheid van een professional die interventiehulp biedt in het gezin. Het streven is uithuisplaatsing zoveel mogelijk te voorkomen. Als het nodig is in het belang van de veiligheid van het kind, dan kan het kind (tijdelijk) elders worden opgevangen. We onderscheiden de spoedeisende zorg (interventiehulp) van de crisishulp (bedden). In feite vormt de spoedeisende zorg de toegang tot de crisishulp. Wel is het belangrijk dat wijkteams relevante lokale voorzieningen optimaal benutten wanneer spoedeisende zorg geboden is. Opvang van een cliënt in crisishulp zou maximaal vijf werkdagen moeten duren, daarna stroomt een cliënt door naar een individuele voorziening, waarvoor een verleningsbeschikking is vereist.

Spoedeisende zorg en crisishulp wordt bovenregionaal georganiseerd vanwege de benodigde expertise en de relatief beperkte omvang van het zorggebruik. Belangrijk is het tot stand brengen van verbinding met de lokale situatie. Afspraken rondom spoedeisende zorg en crisishulp worden verankerd in de lokale situatie.

4.3.5 Huisarts, medisch specialist en jeugdarts

De huisarts heeft een centrale rol in het leven van jeugd en gezinnen. Daarom is het goed dat de huisarts naar alle jeugdhulp kan doorverwijzen. Naast de huisarts hebben ook de medisch specialist en de jeugdarts een directe verwijzingsmogelijkheid naar jeugdhulp. Het college maakt afspraken met de huisartsen, jeugdartsen en medische specialisten over de voorwaarden waaronder een verwijzing plaatsvindt en hoe het uitgangspunt van één gezin, één plan, één regisseur gewaarborgd is. Met een dergelijke verwijzing kan de jeugdige rechtstreeks aankloppen bij zowel de vrij toegankelijke als individuele jeugdhulpvoorzieningen.

4.4 Uitvoeringsagenda organiseren van de inzet van passende hulp

De lokale toegang

- We werken de contouren van de lokale structuur nader uit en richten deze tijdig in.
- We leggen het onderscheid tussen overige voorzieningen en algemene voorzieningen vast in de Verordening Jeugdhulp en stellen nadere beleidsregels op voor de toegang.
- We trainen de professionals die werkzaam zijn in de lokale structuur in de nieuwe werkwijze (o.a. oplossingsgerichte aanpak, het versterken van eigen kracht). Hiervoor zijn we onder andere al betrokken bij de projecten “Methodieken voor de kanteling” en “Clientondersteuning vanuit eigen kracht” vanuit het Regiocontract van de Regio Stedendriehoek.

Sociale kaart

- We ontwikkelen een kwalitatief goed en actueel overzicht van het beschikbare zorgaanbod voor inwoners van onze gemeente en de professionals. Dit aanbod heeft betrekking op alle leeflijnen en domeinen. Deze ontwikkeling wordt bij voorkeur samen opgepakt met regiogemeenten in verband met regionaal werkende organisaties. Verder wordt nagegaan in hoeverre gebruik kan worden gemaakt van de reeds bestaande informatiebronnen en de sociale kaart jeugd.

Integrale vroeghulp

- MEE Veluwe coördineert in 2015 het regionale samenwerkingsverband Integrale Vroeghulp (Jeugd regio verband). In 2015 wordt onderzocht of en hoe we de werkwijze en expertise van IVH kunnen integreren in de lokale werkwijze en of en hoe we dit vanaf 2016 gaan voortzetten. Dit is mede afhankelijk van ontwikkelingen in de regio.

Gedwongen kader

- We voeren de regionaal gemaakte afspraken over de aansluiting tussen de gecertificeerde instellingen en de lokale toegang tijdig in. Jeugdbescherming en jeugdreclassering zijn integraal onderdeel van 1 gezin, 1 plan, 1 regisseur. De regie over het gehele traject vindt plaats vanuit de lokale toegangspoort.
- We zorgen voor de lokale inbedding van de regionaal gemaakte afspraken over de structuur en procedures voor zowel de drang als dwang voorzieningen en maatregelen. Het gaat om een verbijzondering van de afspraken over aansluiting tussen gecertificeerde instellingen en lokale toegang. De lokale toegangspoort beschikt over voldoende mogelijkheden om drang en dwang in te zetten en zo te voorkomen dat kinderen in het gedwongen kader terecht komen.
- We spreken in regionaal verband een samenwerkingsprotocol af met de Raad voor de Kinderbescherming. Dit gaat onder andere over procesafspraken rond de toeleiding, het raadsonderzoek, de overdracht en de samenwerking en de borging van de veiligheid van het kind. We ondertekenen als gemeente het samenwerkingsprotocol en stellen een lokale contactpersoon aan op beleidsniveau.

Crisishulp en spoedeisende zorg

- We zorgen voor de inbedding van de, in regionaal verband, gemaakte afspraken over de routing, werkwijze en verdeling van taken en verantwoordelijkheden voor spoedzaken bij de betrokken lokale partijen. Ook zorgen we voor voorlichting aan ouders en jeugdigen hoe de spoedeisende zorg is georganiseerd. Aandachtspunt is het verstevigen en optimaal benutten van de kennis bij de lokale toegangspoort in het afwenden en/of stabiliseren van een crisissituatie.

Huisarts, medisch specialist en jeugdarts

- We maken afspraken met huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen over de invulling van het verwijfsrecht, over de voorwaarden waaronder de verwijzing plaatsvindt.
- We informeren de huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen over de gecontracteerde aanbieders in de regio en stellen hiervoor een digitale sociale kaart beschikbaar.

- We informeren huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen over de gemeentelijke sturingssystematiek zoals beschreven.
- We monitoren het voorschrijf- en verwijsgedrag en de gehanteerde criteria bij verwijzing door huisartsen, medisch specialisten en jeugdartsen.

5. Samenwerking met het onderwijs

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de samenwerking met het onderwijs beschreven. Allereerst komt de relatie met de invoering van Passend Onderwijs aan bod. In daarop volgende paragrafen gaan we in op de samenwerking met het Primair Onderwijs, het Voortgezet Onderwijs en het Beroepsonderwijs. In 5.6 beschrijven we de veranderingen die de herziening van de AWBZ m.b.t. kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte betekent voor onderwijs en gemeenten. Tot slot in 5.7 de uitvoeringsagenda opgenomen.

5.2 Passend Onderwijs

'Passend onderwijs' heeft als doel te zorgen dat kinderen op school een zo passend mogelijke plek krijgen. Vanaf augustus 2014 wordt de zorgplicht voor scholen ingevoerd. Dit houdt in dat scholen iedere leerling (die zich aanmeldt) een passende onderwijsplek moeten bieden binnen het samenwerkingsverband. Kan een school de leerling niet de nodige extra ondersteuning bieden? Dan is de school verplicht om in overleg met de ouders te zorgen voor een passend aanbod op een andere (speciale) school. Hiermee wordt voor alle leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte zo passend mogelijk onderwijs gerealiseerd. De verantwoordelijkheid en regie hiervoor ligt bij het onderwijs: de samenwerkingsverbanden en schoolbesturen.

De opgave voor 'passend onderwijs' komt voort uit een aantal constatering die gedeeltelijk ook gelden voor de jeugdzorg:

- steeds meer kinderen worden doorverwezen naar vormen van speciaal onderwijs en daarmee wordt het systeem onbetaalbaar;
- de huidige bekostigingssystematiek levert een aantal verkeerde prikkels voor het indiceren van ondersteuning en zorg;
- zorgstructuren in het reguliere onderwijs zijn te weinig in staat om kinderen met behoefte aan extra ondersteuning op te vangen;
- er is te weinig afstemming tussen zorg vanuit school en jeugdzorg;
- procedures en bekostigingssystematiek zijn (te) ingewikkeld.

Zowel passend onderwijs als de decentralisatie jeugdzorg moeten de zorg voor jeugd goed regelen, zij het elk vanuit hun eigen verantwoordelijkheid. Onderwijs en gemeente hebben een gezamenlijke missie: een samenhangend aanbod zijn van opvoeden, opgroeien en onderwijs.

Afstemming tussen beide opgaven is dan ook van groot belang, ook vanwege de volgende redenen:

- Vroegsignalering en preventie: Onderwijs is een belangrijke vindplaats van jeugd. Leerkrachten en docenten kunnen problemen rondom jeugdigen vroegtijdig signaleren en zo complexere problematiek voorkomen.
- De kwaliteit van de zorgstructuur: Investeren in een goede zorgstructuur is de verantwoordelijkheid van het onderwijs, maar het inzetten van expertise en ondersteuning uit de jeugdzorg kan hierbij effectief zijn als het niet alleen gaat om school gerelateerde problematiek. De kwaliteit van de zorgstructuur in het onderwijs bepaalt mede de vraag naar hulp en ondersteuning die onder gemeentelijke regie vallen.
- Profilering van scholen en bereikbaarheid: Scholen kunnen zich profileren op bepaalde ondersteuningsexpertise. De spreiding van deze expertise brengt mogelijk extra kosten met zich mee voor het (leerlingen)vervoer.
- Zowel in de jeugdzorg als in het onderwijs wordt besloten over de inzet van hulp: Voor een aantal jeugdigen is sprake van zowel onderwijs gerelateerde hulp (denk aan leerproblemen zoals dyslexie) als andere hulp. Daarnaast zijn problemen rondom jeugdige en gezin vaak van invloed op het functioneren van jeugdigen op school. Daarom is het belangrijk dat onderwijs en jeugdzorg

hun kennis en expertise bundelen en samen beslissen over de inzet van hulp waarbij gewerkt wordt met één gezin, één plan, één gisseur.

Doorgaande lijn

Juist voor kinderen met extra ondersteuningsbehoeften is een doorgaande lijn in de ondersteuning van kind en gezin van groot belang. Dit vraagt onder meer om een effectieve overdracht van informatie over de ontwikkelingsmogelijkheden en ondersteuningsbehoeften van het kind. Dit loopt van de voorschoolse voorziening naar de basisschool en vervolgens naar het voorgezet onderwijs. Deze overdracht vindt plaats in de vorm van aanmeldings- en overdrachtsgesprekken van de scholen met de ouders en kinderen. De school betreft de ouders actief bij de schoolkeuze en overgang naar een andere school. Ouders ontvangen een kopie van het onderwijskundig rapport en het leerling dossier.

Aanpak thuiszitters

We willen voorkomen dat kinderen thuiszitten, niet naar school gaan. Als er problemen in de opvoeding dreigen te ontstaan is het van belang vroegtijdig actie te ondernemen. Al eerder is aangehaald dat we onder andere met het passend onderwijs het 'thuiszitten' van kinderen willen voorkomen. De zorgplicht van schoolbesturen moet hier waarborgen voor bieden. Maar zij kunnen dit niet alleen. Het tegengaan van thuiszitten vraagt nadrukkelijk om een nauwe samenwerking tussen onderwijs, gemeenten en de instellingen voor jeugdhulp en opvoedondersteuning. Het is de taak van alle professionals (jeugdhulp en onderwijs) om thuiszittende leerlingen, of leerlingen bij wie thuiszitten dreigt, direct te melden. Dit wordt gemeld bij het bestuur, het samenwerkingsverband en bij de leerplichtambtenaar. Het samenwerkingsverband organiseert direct de benodigde samenwerking voor bemiddeling en ondersteuning met specifieke onderwijsvoorzieningen, de leerplichtambtenaar en de eventuele jeugdhulp-partners. Door deze aanpak kan thuiszitten worden voorkomen.

Het samenwerkingsverband sluit drie keer per jaar aan bij een regionale overleg van leerplichtambtenaren om de samenwerking in de afgelopen periode te bespreken en te verbeteren.

Binnen het samenwerkingsverband primair onderwijs hebben we momenteel slechts incidenteel en voor een korte periode te maken met thuiszittende leerlingen. Dit laat zien dat er in de regio al een dekkend onderwijsaanbod is voor de huidige leerlingenpopulatie. De grootste uitdaging in het dekkende netwerk is niet het creëren van nieuwe voorzieningen, maar het sneller kunnen schakelen tussen voorzieningen. Met het samenwerkingsverband primair onderwijs hebben we hier al duidelijke afspraken over. Met het voortgezet onderwijs en het beroepsonderwijs wordt de aanpak nader uitgewerkt.

Op overeenstemming gericht overleg (OOGO) over plannen

De nieuwe werkwijze van het onderwijs is vastgelegd in zogenaamde ondersteuningsplannen. Deze zijn besproken met de gemeenten in het Op Overeenstemming Gerichte Overleg (OOGO). Via deze weg kan de gemeente inzetten op optimale afstemming met de decentralisatie jeugdzorg, hoewel ze formeel geen instemmingsrecht heeft. Omgekeerd geldt ook dat de samenwerkingsverbanden in het OOGO hun inbreng mogen hebben in het beleidsplan jeugd van de gemeente.

5.3 Primair onderwijs

De gemeente Brummen heeft voor wat betreft het primair onderwijs (PO) te maken met één samenwerkingsverband namelijk het Samenwerkingsverband IJssel | Berkel. Op 22 januari 2014 is het eerste OOGO Passend Onderwijs gehouden. Daarbij waren het samenwerkingsverband IJssel | Berkel en de gemeenten Berkelland, Bronckhorst, Brummen, Lochem, Voorst en Zutphen bestuurlijk vertegenwoordigd. In het OOGO is het concept Ondersteuningsplan 2014 – 2018 besproken en de gezamenlijke ambitie om te komen tot een passende verbinding tussen onderwijs en jeugdhulp. De bestuurders vanuit onderwijs en gemeenten hebben de intentie uitgesproken tot verdere samenwerking om Passend onderwijs en Jeugdhulp aan elkaar te verbinden.

Uit ondersteuningsplan 2014 – 2018 SWV IJssel Berkel

Gezamenlijke visie

Onderwijs en gemeenten hebben ten aanzien van de veranderingen die beide transities met zich meebrengen een gezamenlijke missie: *alle kinderen groeien gezond en veilig op en gaan succesvol naar school. Zodat zij zich maximaal kunnen ontplooiën tot zelfstandige en evenwichtige burgers.*

Gedeelde uitgangspunten voor de samenwerking tussen onderwijs en gemeenten zijn:

- ouders zijn primair verantwoordelijk voor het opgroeien en opvoeden van hun kind(eren);
- versterken van het gewone, positieve opgroeien en opvoeden;
- we gaan uit van wat het kind en het gezin nodig hebben (en niet van wat ze hebben);
- lichte ondersteuning waar het kan, zwaarder als het moet;
- de ondersteuning is gericht op het versterken van de eigen kracht en zelfredzaamheid van kind en gezin;
- kinderen, ouders en professionals zijn betrokken en bepalen samen welke ondersteuning passend en haalbaar is;
- de ondersteuning wordt zoveel mogelijk dicht bij huis geboden, met zoveel mogelijk gebruik van het eigen sociale netwerk;
- er zijn geen thuiszitters;
- er is een doorgaande lijn;
- een effectieve en samenhangende aanpak (één gezin, één plan, één casuscoördinator).

Gedeelde verantwoordelijkheden:

Naast de eigen wettelijke taken en verantwoordelijkheden, hebben onderwijs en gemeenten een gedeelde verantwoordelijkheid als het gaat om de ontwikkeling van kinderen. Samen moeten zij de ondersteuning aan kinderen afstemmen met andere voorzieningen op het gebied van onderwijs, opvoeden en opgroeien. Deze gedeelde verantwoordelijkheid van onderwijs en gemeenten komt concreet naar voren in:

- het signaleren van ondersteuningsbehoeften;
- het versterken van het opvoedkundige klimaat op scholen;
- de samenwerking met ouders;
- het bieden van een samenhangend aanbod rondom onderwijs, opvoeden en opgroeien, bedoeld voor kinderen en ouders met ondersteuningsbehoeften.

Afspraken⁷

In het ondersteuningsplan 2014-2018 zijn daarvoor onder andere de volgende afspraken gemaakt:

Deelname jeugdhulp aan ondersteuningsteams

1. Gemeenten zorgen voor de structurele inzet van een gezinscoach in elk ondersteuningsteam;
2. De gezinscoach concentreert zich op de opvoed- en opgroeiomgeving van kinderen en het gezin. Over de invulling van de gezinscoach (es) zijn de gemeentes nog met het samenwerkingsverband in gesprek.
3. Het samenwerkingsverband levert jaarlijks een verantwoordingsrapportage aan gemeenten, met hierin kengetallen en informatie over de behaalde resultaten.

Bij de invulling van de gezinscoach door de gemeente Brummen wordt de aansluiting gezocht bij de door het college vastgestelde lokale zorgstructuur.

Toewijzing van extra ondersteuning bij opvoeden, opgroeien en onderwijs

Over de toewijzing van extra ondersteuning is het samenwerkingsverband nog in gesprek met de gemeenten. Uitgangspunt is één gezin, één plan, één casuscoördinator. Mede op basis van opgedane ervaringen in pilots zal duidelijk worden hoe de organisatie en structuur per gemeente vorm krijgt.

⁷ Bron: Ondersteuningsplan 2014 – 2018 SWV IJssel | Berkel

Inzet van preventieve en lichte ondersteuning op de scholen

Kinderen brengen een groot deel van hun tijd door op school. Het is dan ook vaak de plek waar ondersteuningsbehoeften van kinderen en hun ouders worden gesignaleerd. Door vroege signalering en het tijdig inzetten van passende ondersteuning kan worden voorkomen dat vragen van kinderen en ouders uitgroeien tot een probleem. Het samenwerkingsverband en de betrokken gemeenten zien scholen als een belangrijke en natuurlijke plek voor het bieden van informatie, advies en ondersteuning bij het opvoeden en opgroeien. Zo bieden scholen al verschillende kinderactiviteiten aan gericht op een gezonde en veilige ontwikkeling, bijvoorbeeld als het gaat om sociale vaardigheden, gezonde leefstijl en weerbaarheid. Daarnaast wordt op enkele scholen informatie en advies geboden aan ouders om hen te ondersteunen bij hun opvoedtaak, bijvoorbeeld in de vorm van inloopsprekuren en themabijeenkomsten. Naast dit collectieve, preventieve aanbod zijn er individuele arrangementen, bedoeld voor kinderen en ouders met specifieke ondersteuningsbehoeften. Dit zijn de afspraken:

1. De gemeente is (eind)verantwoordelijk voor het bieden van een collectief, preventief aanbod rondom opvoeden en opgroeien;
2. Het onderwijs is verantwoordelijk voor het bieden, volgen en evalueren van het onderwijsarrangement;
3. De gemeente is (eind)verantwoordelijk voor het bieden van het jeugdhulparrangement;
4. Onderwijs en gemeenten zijn beiden verantwoordelijk voor de onderlinge afstemming.

5.4 Voortgezet onderwijs

De Gemeente Brummen heeft voor het Voortgezet Onderwijs te maken met het samenwerkingsverband Zutphen. Anders dan bij het primair onderwijs gaat het bij het voortgezet onderwijs om scholen met leerlingen uit meerdere gemeenten.

In het OOGO van 27 februari 2014 is het ondersteuningsplan van het samenwerkingsverband besproken. We hebben als gemeenten en samenwerkingsverband een gezamenlijk doel, namelijk het bieden van een zo goed mogelijke zorg en ondersteuning. De school is verantwoordelijk voor onderwijsarrangementen en de gemeenten voor jeugdhulparrangementen. We streven met elkaar naar een gezamenlijke werkwijze.

Het samenwerkingsverband werkt al een aantal jaren met een eigen ondersteuningsstructuur. Het is belangrijk dat een goede verbinding tot stand komt tussen deze ondersteuningsstructuur en de nieuwe lokale zorginfrastructuur voor jeugdhulp in de gemeente.

Sinds 2009 is in elke school of locatie een Onderwijs Zorg Steunpunt (OZS) aanwezig, waarin onderwijs en jeugdzorg samenwerken. Vanuit deze OZS-en wordt de voor de leerling en docenten noodzakelijke ondersteuning en begeleiding geboden.

We stellen ons de volgende route voor om de afstemming met de lokale jeugdhulp vorm te geven. In het overleg van het onderwijssteunpunt worden signalen over leerlingen besproken en wordt bepaald of er verdere actie nodig is. Indien nodig kan er worden besloten om een afstemmingsoverleg te organiseren met het gezin met het doel om hulp zowel op school als in het gezin met behulp van de aanpak van één gezin, één plan, één regisseur in te zetten. In dat geval neemt een lid van het ondersteuningsteam contact op met het CJG/sociaal (wijk) team in de gemeente waar de leerling woont om, met instemming van de hulpvrager, deel te nemen aan het afstemmingsoverleg en de ondersteuning op het gebied van jeugdhulp af te stemmen. Het afstemmingsoverleg wordt altijd in samenspraak met ouders en leerling vormgegeven. Door gezamenlijk een plan te maken en relevante informatie te delen wordt vroegtijdig en gelijktijdig ondersteuning ingezet en kan het aantal hulpverleners zoveel mogelijk worden beperkt.

Binnen het samenwerkingsverband is sinds 2006 een centraal Onderwijs Zorg Centrum (OZC), met als doel het voorkomen van voortijdig schoolverlaten. Het OZC biedt integrale ondersteuning voor

zowel onderwijs als jeugdzorg, daghulp voor jongeren met problemen, twee schakelklassen, huiswerkbegeleiding en ambulante trajecten. Het OZC biedt ook ondersteuning aan de OZS-en. Vanuit deze gedachte heeft het samenwerkingsverband in de afgelopen jaren veel ervaring opgedaan met het verbinden van jeugdhulp en onderwijs. De gemeenten gaan in gesprek met het samenwerkingsverband over of en hoe de werkzaamheden van het OZC in de nieuwe situatie een plek kunnen krijgen. Daarbij worden de regionale en lokale structuren in het onderwijs en de wijk, waaronder de ondersteuningsteams in het onderwijs en de (sociale) teams in de wijken betrokken.

5.5 Beroepsonderwijs

Met het beroepsonderwijs zijn nog geen afspraken gemaakt over passend onderwijs. Dit heeft echter wel onze aandacht. We blijven ons hard maken om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen. Signalering van vroegtijdige schoolverlaters biedt mogelijkheden om deze jongeren te ondersteunen om ze op een andere wijze een start te laten maken op de arbeidsmarkt. Onderwijs is noodzakelijk om een goede startkwalificatie op de arbeidsmarkt te krijgen. Daar gaan we in 2015 met de Regionale Opleidingscentra over in gesprek.

5.6 Passend onderwijs en herziening AWBZ

Kinderen met een extra ondersteuningsbehoefte kunnen in de huidige situatie naar het (voortgezet) speciaal onderwijs of regulier onderwijs volgen met leerlinggebonden financiering, het zogenoemde 'rugzakje'. Er zijn kinderen en jongeren met ernstige beperkingen die, om onderwijs te kunnen volgen, daarnaast AWBZ-zorg op school nodig hebben, zoals verpleging of begeleiding. Deze extra ondersteuning komt bovenop wat een school zelf redelijkerwijs kan bieden. Met de komst van passend onderwijs en de herziening van de AWBZ verandert de organisatie en bekostiging van onderwijs én zorg. Zo veranderen ook de regels voor leerlingen die nu op school op zorg krijgen op basis van een AWBZ-indicatie. Met ingang van 2015 is voor jeugdigen jonger dan 18 jaar óf de Jeugdwet en/of de Zorgverzekeringswet (Zvw), óf de Wet langdurige zorg (Wlz) van toepassing⁸.

Dat onderscheid valt als volgt te schetsen:

- Een deel van de zorg voor deze leerlingen, die nu betaald wordt via de AWBZ (begeleiding en persoonlijke verzorging), wordt per 1 januari 2015 overgeheveld naar de Jeugdwet. Een ander deel van de zorg voor deze leerlingen betreft verpleging. De AWBZ-verpleging wordt overgeheveld naar de Zorgverzekeringswet. De nieuwe aanspraak wijkverpleging in de Zorgverzekeringswet betekent dat per 2015 verpleging voor kinderen in de klas mede kan worden bekostigd door de zorgverzekeraar.
- In het geval van blijvende zeer ernstig beperkingen bij leerlingen, is niet de Jeugdwet of de Zorgverzekeringswet van toepassing, maar wordt dat de Wet langdurige zorg (Wlz).

Met de invoering van passend onderwijs verdwijnt het 'rugzakje'. Ook de wijzigingen in de AWBZ en de nieuwe Jeugdwet hebben gevolgen voor de extra ondersteuning en zorg die kinderen tijdens onderwijs kunnen krijgen. Om te voorkomen dat kinderen die zonder de extra inzet van AWBZ-zorg niet deel kunnen nemen aan onderwijs, de dupe worden van deze wijzigingen, is het noodzakelijk de gevolgen daarvan te onderzoeken. Het onderwijs onderzoekt onder andere om hoeveel kinderen dit gaat en welke zorg dit betreft. Daarbij wordt onderscheid gemaakt voor ondersteuning en zorg vanuit onderwijsbekostiging en vanuit zorgbekostiging. Na afronding van dit onderzoek zullen er in samenwerking tussen de samenwerkingsverbanden, het (voortgezet) speciaal onderwijs en de gemeente, rekening houdend met de mogelijke inzet vanuit de Zvw en Wlz, aanvullende afspraken worden gemaakt om er voor te zorgen dat alle kinderen die gebaat zijn bij een deelname aan het onderwijs, hier ook gebruik van kunnen maken.

⁸ Bron: Handreiking 'Onderwijs, ondersteuning en zorg', door PO-Raad, VO-raad, VNG, VWS en OCW, mrt 2014, zie voor een overzicht ook bijlage 5.

5.7 Uitvoeringsagenda samenwerking met het onderwijs

Wat gaan we daarvoor doen?	Wanneer
Primair onderwijs: de gemeente garandeert de inzet van de gezinscoach in de ondersteuningsteams van de scholen en gaat in gesprek over de invulling hiervan.	schooljaar 2014/2015 en 2015/2016, tussentijds evalueren of inzet voortgezet wordt
Voortgezet onderwijs: over afstemming ondersteuningsteams scholen en gemeenten worden nadere afspraken gemaakt	schooljaar 2014/2015 en 2015/2016, tussentijds evalueren of inzet voortgezet wordt
Beroepsonderwijs: In 2015 gaan we in gesprek met de ROC over de invulling van passend onderwijs.	2015
AWBZ / Passend onderwijs Overleg met samenwerkingsverbanden over gevolgen verandering AWBZ voor passend onderwijs.	2014/2015
Zorgstructuur 0 tot 4 jaar doorontwikkelen en integreren in de lokale structuur	2014/2015

6. Cliënt en kwaliteit

6.1 De cliënt centraal

Het gezin en hun vraag staan centraal. Er wordt niet meer over jeugdigen en ouders gesproken, maar met hen. Oplossingen worden, zoveel mogelijk, gezocht in samenspraak met het gezin en gezamenlijk met het gezin ingezet. Een goede match tussen cliënt en hulpverlener is belangrijk. Ouders hebben zelf de vrijheid om in overleg met de professional te bepalen welke ondersteuning -binnen de te stellen randvoorwaarden- passend is (keuzevrijheid). Ze voeren, waar mogelijk, zelf de regie.

6.2 Inspraak, medezeggenschap en klachtregeling

Het klachtrecht en inspraak en medezeggenschap bij de gemeente is niet expliciet in de Jeugdwet geregeld. Voor klachtrecht en inspraak bestaan al algemene regelingen, voor klachtrecht geldt hoofdstuk 9 van de Awb en voor inspraak geldt artikel 150 van de Gemeentewet. Gemeenten zijn in het algemeen verplicht tot een behoorlijke behandeling van mondelinge en schriftelijke klachten over gedragingen van personen en bestuursorganen die onder haar verantwoordelijkheid werkzaam zijn. In de Verordening Jeugd worden in het kader van de rechtszekerheid bepalingen opgenomen over klachtrecht, inspraak en medezeggenschap. Deze bepalingen zijn zoveel mogelijk gelijk aan de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015.

Bij de voorbereiding van de decentralisaties zijn daarnaast cliënten, de Maatschappelijke Adviesraad en maatschappelijke partners intensief betrokken. Resultaten van bijeenkomsten en werkgroepen zijn betrokken bij het opstellen van beleidsplannen. Ook in het vervolg zullen we de voorbereiding van beleid nadrukkelijk met deze partijen oppakken.

In de regel zal eerst de aanbieder worden aangesproken bij klachten over de wijze van behandeling. De klachtmogelijkheid tegenover de aanbieder is geregeld in de Jeugdwet. Pas wanneer dit klachtrecht niet bevredigend is, of niet logisch, bijvoorbeeld bij gedragingen van gemeenteambtenaren, dan komt de gemeentelijke klachtenregeling in zicht en geldt de gemeentelijke klachtenverordening.

6.3 Cliëntenparticipatie

Jeugdigen en hun ouders weten waar mogelijkheden en knelpunten liggen en hebben waardevolle ideeën over oplossingen. We regelen de betrokkenheid van cliënten en inwoners op lokaal niveau. In de gemeente Brummen hebben we een Maatschappelijke Adviesraad (MAR). De MAR adviseert het college bij beleidsbeslissingen. Daarnaast hebben we in de voorbereiding van de 3 decentralisaties diverse bijeenkomsten en werkgroepen georganiseerd waaraan inwoners hebben deelgenomen. Bij toekomstige beslissingen gaan we deze participatie op een zelfde wijze vormgeven. Op deze manier kunnen inwoners meedenken en betrokken worden bij beleidsbeslissingen.

Op regionaal niveau worden mogelijkheden als een jongerenraad en een regionale Kinderombudsman verkend. Cliënten kunnen ook hun invloed uitoefenen binnen jeugdhulporganisaties en gecertificeerde instellingen. Grotere organisaties hebben (verplicht) een cliëntenraad en/of ouderraad.

6.4 Kwaliteitseisen, cliënttevredenheid en resultaat

In het landelijk wettelijk kader zijn algemene kwaliteitseisen opgenomen die gelden voor alle organisaties die jeugdhulp bieden. Op een aantal onderdelen worden specifieke normenkaders ontwikkeld. Als gemeente zijn wij vooral geïnteresseerd in de kwaliteit van de dienstverlening (bijvoorbeeld via een cliënttevredenheid onderzoek) en het effect van de geboden zorg (resultaat van de interventie). In 2015 ontwikkelen we een systematiek om de resultaten rond de uitvoering van de nieuwe jeugdzorg taken vanaf 2015 goed te kunnen meten. We vinden van belang dat de verzamelde

gegevens zicht geven op de tevredenheid van de cliënt en het effect van de geboden hulp. Dit geeft ons inzicht in de resultaten en mogelijkheden om bij te sturen.

6.5 Cliëntvertrouwenspersoon en cliëntondersteuning

Cliëntvertrouwenspersoon

We zijn als gemeente vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor de inkoop van onafhankelijk vertrouwenswerk. Op grond van de jeugdwet is het college ervoor verantwoordelijk dat jeugdigen, ouders of pleegouders een beroep kunnen doen op een vertrouwenspersoon. Onafhankelijkheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid zijn wettelijke vereisten. Vertrouwenspersonen dienen het belang van de jeugdige en/of de verzorger/ouder en werken uitsluitend op hun verzoek. Ze geven informatie over rechten, plichten en regels binnen de zorg voor jeugd. De vertrouwenspersoon kan ondersteunen bij het bespreekbaar maken van onvrede of indienen van een klacht.

De inhoud van het vertrouwenswerk varieert van informatie en advies geven tot intensieve begeleidingstrajecten. In de huidige situatie bestaat het onafhankelijk vertrouwenswerk al in de provinciale jeugdzorg en de jeugd-GGZ. De gehandicaptenzorg heeft wel cliëntvertrouwenspersonen, maar die zijn meestal in dienst van de zorginstelling. Met de Jeugdwet gaat dit veranderen.

Vertrouwenswerk wordt nu nog door verschillende organisaties uitgevoerd, die op verschillende manieren en met verschillende wettelijke kaders werken. In 2014 wordt een begin gemaakt met een harmonisatie. Gemeenten hebben besloten om het vertrouwenswerk gedurende drie jaar landelijk in te kopen. De VNG zal daartoe met een voorstel komen.

Cliëntondersteuning

Naast de vertrouwenspersoon bestaat ook een recht op cliëntondersteuning. Cliëntondersteuning valt per 1 januari 2015 onder de WMO en geldt voor alle jeugdigen en hun ouders.

Cliëntondersteuning wordt op een nieuwe wijze gedefinieerd in het wetvoorstel. Dat betekent onder meer we er als gemeente er zorg voor moeten dragen dat burgers kunnen worden geholpen met informatie, advies en algemene ondersteuning die bijdraagt aan het versterken van de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving. Burgers moeten in het toegangsproces tot voorzieningen een beroep kunnen doen op een cliëntondersteuner die hem of haar bijstaat bij het behartigen van zijn of haar belangen en bij het verhelderen van zijn of haar ondersteuningsvraag. Dat geldt voor alle doelgroepen op alle levensgebieden. De ondersteuning kan diverse leefdoelgebieden van de cliënt betreffen: preventieve zorg, onderwijs, welzijn, wonen, werk en inkomen. De verwachting is dat voornamelijk kwetsbare burgers hiervan gebruik willen maken. Dit recht wordt opgenomen in de Verordening Maatschappelijke Ondersteuning 2015.

6.6 Calamiteiten

We onderscheiden calamiteiten die plaatsvinden bij aanbieders / gecertificeerde instellingen en de gemeenschap als geheel. De Jeugdwet schrijft voor dat de aanbieder of de gecertificeerde instelling een melding doet van calamiteiten aan de inspectie. De inspectie kan deze partijen verzoeken een feitenonderzoek naar de situatie te doen en een verbeterplan op te stellen. In bepaalde situaties zal de inspectie zelf onderzoek verrichten en bekijken hoe de handhaving verder moet worden ingericht om doelgericht tot verbetering te komen.

Soms hebben calamiteiten waarbij kinderen betrokken zijn grote impact op de lokale gemeenschap. Gemeenten kunnen direct aangesproken worden op hun verantwoordelijkheid bij eventuele calamiteiten en geweld. De gemeenten zullen hiervoor elk lokaal een aanpak moeten ontwikkelen over de wijze waarop hiermee wordt omgegaan. Daarbij kan worden aangesloten bij het bestaande calamiteitenprotocol van de Veiligheidsregio Noord en Oost Gelderland⁹.

⁹ Voor meer informatie zie de website: <http://www.vnog.nl/index.php/ghor/zorgcontinuïteit/1409-handboek-zorgcontinuïteit.html>

6.7 Het landelijk wettelijk kader

Hierin zijn algemene kwaliteitseisen opgenomen die gelden voor alle organisaties die jeugdzorg bieden. Op een aantal onderdelen worden specifieke normenkaders ontwikkeld.

Toezicht op wettelijke kwaliteitseisen

De Inspectie Jeugdzorg (IJZ) ziet toe op de kwaliteit van de jeugdhulp. Daarnaast houdt zij samen met de Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ) toezicht op de naleving van de wet door de jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen. De handhaving gaat plaatsvinden op een vergelijkbare wijze als de IGZ nu handhaaft. Daarnaast zal de Inspectie Veiligheid en Justitie toezicht uitvoeren op de tenuitvoerlegging van strafrechtelijke beslissingen.

6.8 Uitvoeringsagenda cliënt en kwaliteit

De cliënt centraal

- In de lokale afspraken met partijen rondom toeleiding, toegang en verlenen van hulp leggen we vast dat het maken van keuzes voor hulp en ondersteuning en het opstellen van een jeugdhulpplan altijd in samenspraak met jeugdigen en ouders wordt gedaan, met uitzondering wanneer er sprake is van een maatregel die is opgelegd door de rechter. Ook bij partijen die rechtstreeks mogen verwijzen naar jeugdhulp proberen we deze werkwijze te bewerkstelligen.
- Cliënten hebben keuzevrijheid van aanbieders die deelnemen aan de raamovereenkomst. We zorgen als gemeente voor een divers aanbod van zorg in natura.

Inspraak, medezeggenschap, klachtregeling en cliëntenparticipatie

- We hanteren de gemeentelijke klachtenregeling voor de afhandeling van klachten van jeugdigen en ouders die betrekking hebben op de wijze van afhandeling van meldingen en aanvragen.
- Jeugdhulpaanbieders en de gecertificeerde instellingen zijn bij wet verplicht een regeling voor de behandeling van klachten te treffen over gedragingen van hen of van voor hen werkzame personen tegenover een jeugdige, ouder of pleegouder. Wij zien er op toe dat de klachtenprocedure volgens de wet wordt georganiseerd en dit maakt onderdeel uit van de contractering met deze aanbieders. Verder maken wij afspraken met aanbieders dat zij informatie aan ons beschikbaar stellen over klachten(afhandeling). Wij verwerken en implementeren de regionaal verzamelde en geanalyseerde informatie voor wat betreft het uitvoeren van de deze klachtenprocedure.
- De gemeente Brummen is voorstander van een informele behandeling van klachten en bezwaren en staat open voor de toepassing van mediation. We gaan eerst zelf in gesprek. Als het geschil blijft bestaan kan mediation worden ingezet.
- Bij de voorbereiding van beleid betrekken we cliënten, de Maatschappelijke Adviesraad en maatschappelijke partners.

Kwaliteitseisen, cliënttevredenheid en resultaat

- We meten de cliënttevredenheid met bijzondere aandacht voor de bejegening en het behaalde resultaat en stellen hiervoor een werkwijze vast.

Cliëntvertrouwenspersoon en cliëntondersteuning

- We voorzien in vertrouwenspersonen voor jeugdigen, hun ouders, pleegouders of netwerkpleegouders. De vertrouwenspersonen hebben geen banden met de zorgaanbieder. Gemeenten hebben besloten om het vertrouwenswerk gedurende drie jaar landelijk in te kopen. De VNG zal daartoe met een voorstel komen.

Calamiteiten

- We stellen een calamiteitenprocedure op die aansluit bij de verantwoordelijkheden op lokaal niveau en is afgestemd met de calamiteitenprotocollen van aanbieders.

7. Financiële middelen

7.1 Inleiding

Rondom de jeugdhulp zijn diverse financiële aspecten te onderkennen:

- *Beschikbaar budget (middelen van het Rijk voor de jeugd, middelen voor aanpalend beleid.) Uitgaven binnen budget en realiseren bezuinigingen..*
- *Verdeling budgetten over de verschillende taken/opgaven en ondersteuning die daar bij hoort*
- *Verdeling budgetten over doelgroepen.*
- *Financiële consequenties afspraken waarborgen continuïteit van zorg?*
- *Financiële risico's voor de gemeente? Hoe gaan we hier mee om? Zelf, in samenwerking met andere gemeenten? Solidariteit, risicoverevening?*

Deze aspecten worden in dit hoofdstuk nader gedefinieerd.

7.2 Beschikbaar budget Jeugdhulp

Definitieve budget in meicirculaire 2014 van het gemeentefonds

Met ingang van 2015 krijgen gemeenten op basis van de Jeugdwet de beschikking over een budget voor jeugdhulp. In de meicirculaire van 2014 van het gemeentefonds (het financiële instrument waarmee de algemene overdracht van geld vanuit het rijk richting de gemeenten is geregeld) is het definitieve budget voor de uitvoering van de jeugdhulp voor 2015 opgenomen. Het budget is voor 2015 'historisch' verdeeld. Vanaf 2016 wordt toegewerkt naar een objectief verdeelmodel. Het uitvoeringsbudget van de gemeente Brummen bedraagt in 2015 € 4.980.980. Voor de jaren na 2015 zijn nog geen budgetten bekend. Wel is duidelijk dat we in 2016 nog met een korting van 5% rekening moeten houden en in 2017 nog eens met een korting van 5%. Indicatief kan op basis daarvan de uitkering Brummen 2016 berekend worden op circa € 4.750.000 en vanaf 2017 op € 4.500.000. De verandering van de grondslag voor de verdeling van de budgetten richting de gemeenten vanaf 2016 naar een objectief model kunnen nog tot beduidende verschuivingen in de budgetten leiden. Dit kan zowel positief als negatief voor een gemeente uitpakken. Macro gezien, dus voor alle gemeenten samen, zal dit niet tot een ander totaalbedrag aan budget leiden.

Geen eigen bijdrage, wel kan in specifieke gevallen een ouderbijdrage worden gevraagd

Andere inkomsten dan het geld uit het gemeentefonds heeft de gemeente niet. Van de ouders van de jongere in jeugdhulp kan geen eigen bijdrage gevraagd worden, zoals dat bijvoorbeeld binnen de WMO wel kan. Wat binnen de jeugdhulp wel mogelijk is dat er in specifieke situaties een ouderbijdrage gevraagd kan worden, te vergelijken met ouderbijdragen die scholen voor kinderen kunnen vragen. Hoe deze mogelijkheid binnen de Jeugdhulp toegepast gaat worden moet nog nader uitgewerkt worden binnen de Verordening Jeugdhulp. De gedachte achter de mogelijkheid van een ouderbijdrage is het verband met de kosten van de aan een jeugdige geboden jeugdhulp, voor zover deze jeugdhulp verblijf buiten het gezin inhoudt, of in de kosten van verblijf in een justitiële jeugdinrichting van een jeugdige. De ouderbijdrage is ingegeven door het besparingsmotief: ouders van wie de kinderen buiten het gezin worden verzorgd hebben minder kosten voor die kinderen.

Het geld voor de Jeugdhulp vanuit het gemeentefonds maakt deel uit van het sociaal deelfonds

Daartoe behoren ook de gemeentefonds gelden voor de arbeidsparticipatie en voor de nieuwe WMO-taken vanaf 2015. Daarmee wordt duidelijk gemaakt dat het rijk en de gemeenten een grote relatie zien tussen deze drie onderdelen van het sociale domein. Desondanks zal er beheersmatig onderscheid gemaakt moeten blijven worden tussen de drie verschillende onderdelen. Dat betekent dat de gemeentefondsgelden voor arbeidsparticipatie en voor de WMO-taken 2015 niet als budget ten behoeve van de jeugdhulp gezien kan worden. Het denken in de samenhang is wel van groot belang bij het beoordelen van de hulpvraag. In de prijsstelling van de kosten van Jeugdhulp zal met dit breed denken rekening worden gehouden.

Het sociaal deelfonds is ingesteld voor een periode van 3 jaar om de bestedingen van de afzonderlijke gedecentraliseerde taken te monitoren. In het Regionaal Transitie Arrangement hebben de acht gemeenten in de regio Midden-IJssel/Oost-Veluwe uitgesproken om het jeugdhulpbudget in 2015 beschikbaar te houden voor de ondersteuning en hulp voor jeugd.

Gelden voor gemeentelijke taken van preventie in de zorg in brede zin

Naast de genoemde drie onderdelen van het sociale deelfonds behoren ook de gelden die beschikbaar zijn gesteld door het rijk aan de gemeenten voor de taak van preventie in de zorg in brede zin. Het geld dat de gemeenten hiervoor krijgen betreffen de uitkering WMO-taken voor 2015 en de uitkering voor het Centrum voor Jeugd en Gezin. Daarnaast krijgen de gemeenten binnen het algemene deel van het gemeentefonds geld om de jeugdgezondheidszorg in goede banen te leiden. Ook dit zijn allemaal middelen die niet direct aan de Jeugdhulp te koppelen zijn, maar wel vanuit het in samenhang denken door gemeenten ingezet kunnen worden om kosten van jeugdhulp te voorkomen dan wel te beperken. Uiteraard met als doel dat jeugdhulp minder nodig is en niet om kostenbesparing op zich.

7.3 Toedeling van de budgetten

Uitgangspunt is het beschikbare budget volledig inzetten voor jeugdhulp

De toedeling van het beschikbare budget gaat uit van het volledig inzetten ten behoeve van de jeugdhulp. Structureel betekent dit dat het niveau aan budget vanaf 2017 het echte uitgangspunt is. Dit betekent dat in 2015 en 2016 theoretisch de kans bestaat dat de gemeente wat gaat overhouden. De afspraak is dat als dit gebeurt het geld voor de jeugdhulp beschikbaar blijft door het overschot toe te voegen aan de bestemmingsreserve Jeugdzorg. Het structurele niveau is vanaf 2017 15% lager dan de beschikbare middelen voor 2015. Dit moet voor de gemeenten haalbaar zijn door optimaal gebruik te maken van de samenhang van beleidsinstrumenten daarmee instroom in omvang en of duur te beperken.

De toedeling aan de verschillende vormen van jeugdhulp kan bij dit alles dus uitgaan van 100% beschikbaarheid van het jaarlijkse budget. De navolgende uitwerking met 2015 als basis is daarmee in verhouding op alle jaren van toepassing.

De toedeling kent geen onderscheid in doelgroep

De jeugdhulp heeft 1 totale doelgroep en dat is de hulp nodig hebbende jongeren tot 18 jaar. De toedeling gaat daarmee alleen over de verschillende vormen van Jeugdhulp.

De afkorting ZIN staat voor Zorg In Natura. Afgesproken is dat 80% van de budget ZIN bedoeld is voor instellingen die per 1-1-2015 jongeren al hulp bieden en voor jongeren die zij vanaf 1-1-2015 hulp gaan bieden. Hiermee wordt maximaal meegedacht in de continuïteit van hulpverlening. Mogelijke frictiekosten voor bestaande instellingen als gevolg van de decentralisatie kunnen daarmee zoveel mogelijk vermeden worden. De gemeenten nemen geen verantwoordelijkheid voor frictiekosten. De overige 20% van het budget voor ZIN is voor nieuwe situaties waarbij zowel bestaande instellingen als nieuwe instellingen gebruik van kunnen maken.

Begroting			
	Budget meicirculaire		€ 4.980.980
	Budget woonplaatsbeginsel buiten woonplaats	2%	€ 99.620
	Landelijk transitiearrangement	3,76%	€ 187.285
	Transformatiebudget	2,5%	€ 124.525
	Uitvoeringskosten	3%	€ 149.429
	Bijdrage AMHK	inw	€ 45.085
	Garantstelling BJzG	Gebruik	€ 358.453
	Jeugdzorgplus (niet landelijk)	Gebruik	€ 0
	PGB Vektis (2011)	Gebruik	€545.325
	Beschikbaar voor ZIN		€ 3.471.258

7.4 Persoonsgebonden budget (PGB)

Het PGB is naast ZIN, een goed instrument is om tot individueel maatwerk te komen

Voordelen van het PGB zijn dat mensen met een beperking de regie over hun eigen leven behouden. Zij hebben de vrijheid om zelf te kiezen welke zorgverleners zij willen en op welke tijdstippen zij de zorg wensen te ontvangen. Daarnaast kan het PGB innovatie bevorderen in het beschikbare zorgaanbod, doordat aanbieders kunnen worden gefinancierd die niet door de gemeente zijn gecontracteerd.

Aandachtspunten en nadelen in de afgelopen jaren

De afgelopen jaren is echter gebleken dat het PGB ook een aantal aandachtspunten en nadelen met zich meebrengt. Zo is het aantal PGB's de laatste jaren sterk gestegen. Hiermee is de financiële houdbaarheid van het PGB onder druk komen te staan. Ook is het PGB in sommige gevallen gebruikt voor het financieren van informele zorg die voorheen door dezelfde persoon zonder financiële tegemoetkoming werd geboden. Ook bleek dat er in de praktijk niet altijd voldoende zicht was op de kwaliteit van de zorg die werd ingekocht met het PGB. Tot slot zijn er signalen die wijzen op oneigenlijk gebruik en fraude van het PGB.

Op weg naar een solide PGB regeling

De regering is al enkele jaren bezig om een solide PGB regeling in de AWBZ te realiseren. Dit is gedaan door onder meer de invoering van het zorgplan en het afleggen van huisbezoeken. De wijzigingen in de WMO 2015 en Jeugdwet zijn een volgende stap om de continuïteit van het PGB te garanderen. Gemeenten krijgen meer verantwoordelijkheid om het PGB-beleid af te stemmen op de lokale behoeften. Aanvullend hierop worden er wettelijke criteria gesteld om in aanmerking te komen voor een PGB en tevens wordt het trekkingsrecht ingevoerd als een manier om oneigenlijk gebruik van het PGB tegen te gaan. Met deze maatregelen beoogt de wetgever de voordelen van het PGB te behouden en te stimuleren, waardoor de vrijheid van de cliënt om te kiezen voor een PGB behouden blijft.

Overgangsrecht huidige PGB-houders

De huidige PGB houders hebben recht op continuïteit van hun aanspraak, uiterlijk tot en met 31-12-2015.

7.5 Risico's

Rondom de uitvoering van de jeugdwet zijn diverse risico's te benoemen.

De uitvoering heeft in principe het karakter van een open eind regeling

Het budget is economisch gezien gebaseerd op het principe van hoeveelheid maal prijs. De hoeveelheid hebben we niet direct in de hand. Hulp geven mag niet afhankelijk zijn of er nog budget is. Wel kunnen er situaties zich voordoen dat er bij instellingen wachtlijsten zich gaan ontstaan. Dan zullen er tussenoplossingen gevonden moeten worden.

Als de vraag hoger is dan het budget toelaat, dan zullen de meerkosten ten laste van de algemene middelen komen. Eventuele voordelen zouden dan ten gunste van de algemene middelen komen. Omdat geen jaar hetzelfde zal zijn zal gewerkt worden met een egalisatiereserve. Desalniettemin zal de gemeente via haar eigen weerstandreserve het risico op een min of meer structureel tekort aan budget rekening moeten houden.

Het risico op een overschot op het budget

Als tegenhanger van voorstaand negatief risico moet ook het positief risico op een overschot op het budget benoemd worden. Het is daarbij dan wel zo dat bij een overschot de kans op een negatieve bijstelling van budget via de nieuwe objectieve verdeling groot is.

Zorgcontinuïteit huidige cliënten en overgangsrecht huidige PGB houders

In 2015 geldt het overgangsrecht voor huidige cliënten in de jeugdhulp en voor PGB-houders . Dat beperkt de ruimte voor gemeenten in het sturen op de vraagontwikkeling en bij de contractering van aanbieders van bestaande cliënten.

Het is de vraag of het macrobudget toereikend is voor alle taken die uit de Jeugdwet voortvloeien

Met de sturingsprincipes van de Jeugdwet betreden gemeenten onbekend juridisch terrein. Op de inzet van jeugdhulp door onder andere huisartsen en gecertificeerde instellingen heeft de gemeente weinig invloed. Kortom, de financiële risico's voor gemeenten zijn op dit moment moeilijk in te schatten, maar zeker niet uit te sluiten.

Het betalen voor prestaties die niet geleverd worden

Tot slot brengt de af te geven zekerheid op zorgcontinuïteit en de hiervoor benodigde infrastructuur in de vorm van afspraken m.b.t. zowel oude als nieuwe cliënten het risico met zich mee dat uiteindelijk betaald wordt voor prestaties die niet geleverd worden. De weerstandreserve van de gemeente moet op dit punt aangevuld worden, waarbij op dit moment het bedrag hiervoor nog niet duidelijk is.

7.6 Uitvoeringsagenda financiële middelen

- We reserveren een risicoreserve (2% van het gemeentelijke budget) om een onverwacht stijgende vraag naar jeugdhulp en onvoorziene gebeurtenissen, mogelijk naar aanleiding van toepassing van het woonplaatsbeginsel, op te vangen (afhankelijk van wel/geen regionale afspraken over solidariteit) .
- We bieden de mogelijkheid van een PGB zoals bepaald in de Jeugdwet. We voeren het PGB volgens de wettelijke voorschriften uit. De mogelijkheid wordt opgenomen in de verordening en we stellen nadere regels vast.
- We gaan in 2015 met alle PGB-houders in gesprek over hun ondersteuningsbehoefte. Alle personen voor wie blijkt dat ondersteuning uit de Jeugdwet noodzakelijk is, krijgen uiterlijk 1-1-2016 een verleningsbeschikking.
- Op grond van de wettelijke bepalingen leggen we een ouderbijdrage op. De regels nemen we op in de Verordening Jeugdhulp.

8. Monitoring en verantwoording

8.1 Rol van de gemeente

Met de nieuwe integrale lokale structuur sluiten we zorg en ondersteuning beter aan bij de behoeften van onze inwoners. We stellen de behoefte van de inwoners centraal.

De gemeente vervult in deze lokale structuur rond de decentralisaties een drietal rollen, namelijk een opdrachtgevende, regisserende en juridische rol. Deze rollen belichten we hieronder.

Opdrachtgevende rol

In de eerste plaats heeft de gemeente een *opdrachtgevende rol*. De gemeente is bestuurlijk en financieel verantwoordelijk voor de nieuwe taken. Hier hoort bij dat de gemeente, met consultatie van inwoners en maatschappelijke partners, bepaalt welke doelstellingen worden nagestreefd. Dit resulteert in contracten, subsidieovereenkomsten of voorwaardenscheppende beleid. De door derden uit te voeren onderdelen van de sociale structuur kennen wel een gemeentelijke (ambtelijke) regievoerder alias contractbeheerder. Als opdrachtgever voor alle inspanning zoals loketten en teams treedt de bestuurlijk verantwoordelijk wethouder op.

Regisserende rol

In de tweede plaats heeft de gemeente een *regisserende rol*. Hieronder verstaan we dat de gemeente na het bepalen van de doelstellingen deze vertaalt naar meer concrete subdoelstellingen. Aan deze subdoelstellingen verbinden we indicatoren die we opnemen in een monitoringssysteem. De gemeente richt zich zoveel mogelijk op output en outcome sturing. We zijn terughoudend met input- en processturing. Vanuit de regierol, integraliteit van beleid en financiële risico's kunnen we hiervan afwijken.

De gemeente vervult ten aanzien van de zorgaanbieders zoveel mogelijk de rol van regievoerder en opdrachtgever. De gemeente gaat over het 'wat' en de zorgaanbieders gaan over het 'hoe' binnen de daarvoor door de gemeenteraad gestelde kaders. De gemeente beslist niet over het beschikbaar stellen van jeugdzorg voor een individuele cliënt. De zorgaanbieders bepalen hoe zij de zorg realiseren. Daarbij worden in overleg met de zorgaanbieders inhoudelijke afspraken gemaakt over prestatie indicatoren en monitoring. Op detailniveau treden we als gemeente niet voorschrijvend op. De administratieve belasting beperken we zoveel mogelijk. Hierbij blijft wel een resultaatgerichte verantwoording noodzakelijk.

Juridische rol

De derde rol die we onderscheiden is de *juridische rol*. De gemeente geeft formeel de beschikkingen af voor de individuele voorzieningen die aan zorg en ondersteuning worden geboden. Het advies hiervoor - de indicatie- mandateren we zoveel mogelijk aan de professionals. De gemeente voert wel een administratieve toets uit. Daarnaast heeft de gemeente als taak om bezwaar- en beroepsprocedures te organiseren.

8.2 Monitoringssysteem

Het monitoringssysteem integreren we in de systemen voor informatievoorziening en financiële administratie. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. Vooraf bepalen we wie de monitoringsgegevens oplevert. De uitvoerende partijen verplichten zich de benodigde monitoringsgegevens op de gewenste momenten op te leveren. De gemeente beoordeelt de doelrealisatie aan de hand van de monitoringsgegevens. Dit kan aanleiding geven tot bijstelling van de opdracht, bijstelling van de uitvoering of bijstelling van doelstelling en monitoringssystematiek. Bij zorg en ondersteuning spreken zorgvrager en zorgaanbieder (incl. onderdelen lokale structuur) een beoogd resultaat af. Hiervoor bepalen zij een aanpak conform het leefringenmodel

(ondersteuningsplan). Hieraan wordt een einddatum verbonden. Dit wordt onderdeel van de monitoringssystematiek.

Meten van klanttevredenheid

De klanttevredenheid wordt gemeten. We houden hierbij rekening met de bijzondere aspecten bij het meten van niet-vrijwillige zorg. Klanttevredenheid wordt zoveel mogelijk integraal beoordeeld op oplossingsgerichtheid voor de klant als prestatie van het gehele zorg- en ondersteuningstraject.

8.3 Beleidsinformatie

Vanaf 1 januari 2015 levert het CBS beleidsinformatie aan gemeenten. De informatie is gebaseerd op gegevens afkomstig van de aanbieders van jeugdhulp en gecertificeerde instellingen, die dit twee keer per jaar moeten aanleveren. Omdat het CBS wettelijk de mogelijkheden heeft om op BSN-niveau te koppelen met andere statistieken, kan het CBS een schat aan informatie opleveren over de toestand van kinderen en hun ouders op gemeente en wijkniveau en is het mogelijk te kijken naar het verband tussen jeugdhulp en kenmerken van gezinnen in een gemeente of wijk.

8.4 Collectieve Opdracht Routeer Voorziening (CORV)

De CORV is een digitaal knooppunt. De CORV zorgt voor de elektronische afhandeling van het formele berichtenverkeer tussen justitiële partijen en het gemeentelijke domein. Het betreft de uitwisseling van daadwerkelijke opdrachten waarbij van de ontvangende partij actie wordt verwacht. De digitale berichtuitwisseling via de CORV is veilig en snel, met gegarandeerde aflevering. Meer informatie is te vinden in de factsheet CORV. Elke gemeente is wettelijk verplicht op 1 januari te zijn aangesloten op de CORV.

8.5 Privacy

Cliënten moeten kunnen rekenen op een zorgvuldige omgang met privacy. Gegevens worden alleen met toestemming van de cliënt gedeeld met andere betrokkenen. Alleen als het de hulp en veiligheid van het kind in de weg staat, kan hier van worden afgeweken.

VNG en het Rijk zijn bezig met opzetten van een project op het gebied van privacy. Er zal een aantal referentiemodellen voor gegevensuitwisseling worden opgesteld en deze zullen in de zomer juridisch worden getoetst. Dit najaar zullen gemeenten een handreiking Privacy ontvangen en worden trainingen georganiseerd voor mensen bij gemeenten en voor hulpverleners die hiermee te maken krijgen. Daarnaast wordt op korte termijn een praktische handreiking ontwikkeld waar informatie in staat over hoe nu wordt omgegaan met gegevensuitwisseling door professionals.

8.6 Uitvoeringsagenda monitoring en verantwoording

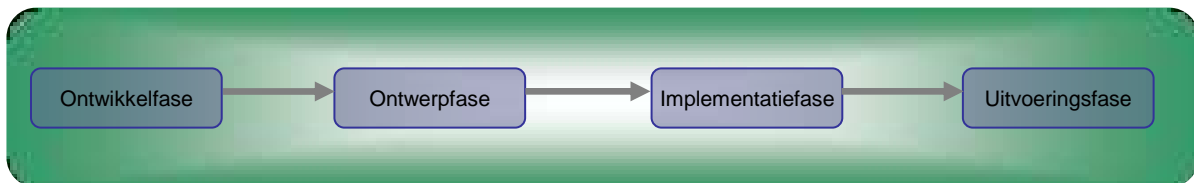
- Wij sluiten aan bij de landelijk ontwikkelde instrumenten voor beleidsinformatie en zorgen voor de implementatie hiervan.
- Wij sluiten aan bij de landelijk ontwikkelde prestatie-indicatoren die door VNG/KING en het Rijk worden opgesteld. Dit zijn; de mate van uitval, (cliënt)tevredenheid en doelrealisatie.
- Lokaal werken we een monitoring- en evaluatiesystematiek nader uit.
- Bij het bepalen van gemeentelijke outcomecriteria maken we o.a. gebruik van data die het CBS verzamelt.
- We zorgen voor een veilige technische aansluiting op CORV via digikoppeling melding (EBMS). Hiermee is sprake van een goede technische aansluiting tussen de lokale situatie en het gedwongen kader.
- We bepalen welke werkwijze we willen hanteren voor gegevensuitwisseling en privacy. Wij stellen, op basis van de Wet bescherming persoonsgegevens, een privacy protocol op en implementeren dit.

Bijlage 1 Vervolgstappen decentralisatie jeugdzorg

In deze bijlage geven we aan hoe de verdere aanpak voor de voorbereiding en uitvoering van de decentralisatie jeugdzorg eruit ziet. We geven inzicht in de vervolgstappen .

De vervolgstappen worden steeds gezet in samenhang met de vervolgstappen voor de andere 2 decentralisaties. Dit lokale beleidsplan maakt samen met de regionale uitvoeringsnota onderdeel uit van ontwerpfase. We zijn inmiddels ook gestart met het treffen van voorbereidingen voor de implementatiefase. Dit hebben we gedaan omdat het korte voorbereidingstraject tot de invoering van de nieuwe taken het niet toestaat om stil te staan.

Hieronder geven we de verschillende fasen schematisch nogmaals aan . De fasen en de werkwijzen zijn in het integraal beleidskader 3 decentralisaties nader toegelicht. Hier beperken we ons tot een korte beschrijving en de belangrijkste resultaten. De ontwikkelfase is inmiddels afgerond.

Ontwerpfase

De ontwerpfase heeft als doel om *te bepalen op welke wijze we de nieuwe jeugdzorg taken gaan uitvoeren*. Dit doen we aan de hand van de visie, uitgangspunten en uitvoeringsprioriteiten. In juni is de beleidsnota Inkoop Jeugd door de raad vastgesteld. Naast dit lokale beleidsplan en de regionale uitvoeringsnota leidt de ontwerpfase tot de Verordening Jeugd en nader uit te werken beleidsregels en kwaliteitskaders. De Jeugdwet geeft de gemeente een verordeningplicht over te verlenen individuele voorzieningen, de voorwaarden voor toekenningen en over de wijze waarop de individuele voorziening is afgestemd met andere voorzieningen op het gebied van zorg, onderwijs, maatschappelijke ondersteuning, werk en inkomen. Ook in deze fase is er samenwerking met de regiogemeenten. Ook zetten we in de zomer verdere stappen in de inkoop van zorg- en ondersteuningsvormen.

Implementatiefase: zomer en najaar 2014

In de implementatiefase treft de gemeente (intern) en maatschappelijke partners (extern) organisatorische voorbereidingen om op 1 januari 2015 de nieuwe taken te kunnen uitvoeren. Hiervoor is het van belang dat de inkoop en de mogelijke subsidie(toekenning)trajecten worden afgerond. We richten onze bedrijfsvoering in op de uitvoering van de Jeugdwet in samenhang met de andere 2 decentralisaties. We regelen de benodigde capaciteit, bevoegdheden en mandaten. We zorgen voor een goede ICT-voorziening (facturatie; administratie van verleningsbeschikkingen en verplichtingen). Ook wordt de wijze waarop we de procesbewaking vormgeven uitgewerkt en bereiden we de monitoring- en evaluatiesystematiek verder voor. Ook in deze fase kunnen besluiten worden voorgelegd rondom de benodigde verordeningen en beleidsregels.

Uitvoeringsfase: vanaf 1 januari 2015

In de uitvoeringsfase start de uitvoering. We gaan deze uitvoering intensief volgen en stellen waar nodig bij. De opzet hiervan werken we nader uit.

Als wetgeving op deelterreinen dit vereist, zullen we waar nodig aanvullende beleidsstukken opstellen.

Bijlage 2   **Lijst afkortingen**

Agb code	Algemeen gegevensbeheer code
AMK	Advies- en Meldpunt Kindermishandeling
AMHK	Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
ASHG	Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BJZ	Bureau Jeugdzorg
3D	3 Decentralisaties, te weten werk, Wmo, Jeugdzorg en Participatie
DBC	Diagnose behandel combinatie
CIZ	Centraal Indicatieorgaan Zorg
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
GGZ jeugd	Jeugd Geestelijke Gezondheidszorg (ook jeugd-ggz, j-ggz)
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
ICT	Informatie- en communicatietechnologie
IVH	Integrale Vroeghulp
MAR	Maatschappelijke Adviesraad
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
NCJ	Nederlands Centrum Jeugdgezondheid
NOG	Noord- en Oost Gelderland
OOGO	Op overeenstemming gericht overleg
OTS	Ondertoezichtstelling
OZC	Onderwijs Zorg Centrum
OZS	Onderwijs Zorg Steunpunt
PGB	Persoonsgebondenbudget
PGJ	Provinciaal Gefinancierde Jeugdzorg
PO	Primair onderwijs
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
ROC	Regionaal Opleidingscentrum
RTA	Regionaal Transitie Arrangement
SBO	Speciaal Basisonderwijs
SGJ	Stichting Gereformeerd Jeugdwerk
SHG	Steunpunt Huiselijk geweld
SWV	Samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring
VB	Verstandelijke beperking
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet onderwijs
VOG	Verklaring omtrent gedrag
(V)SO	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs
Wlz	Wet langdurige zorg
Wmo	Wet maatschappelijke ondersteuning
Wth	Wet tijdelijk huisverbod
ZIN	Zorg in natura
Zvw	Zorgverzekeringswet